

MAGYARI LAPOK

3 lei

Taxa postală plătită în numerar conform
aprobării Dir. Gen. PTT No. 157.012/1934.

Keresztes Róbert urnak
Diszter 1-2. BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 69 (1511) szám * Csütörtök, 1937 április 22

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Óriási rémület tört ki a prágai tőzsdén

Csupán egy nap alatt kétmilliárd korona veszteség. —
A fegyverkezési ipar papirjai zuhannak a legvadabban

Prágából jelentik: A prágai tőzsdének fekete hete van. Hétfőn, kedden és szerdán olyan zuhanás volt az értéktőzsdén, amilyenre még alig volt példa a cseh közgazdaság történetében. Csupán egy nap alatt 2 milliárd koronát veszített a közönség. Egyik pillanatról a másikra óriási vagyonok pusztultak el. A beszh-

hullám váratlanul érkezett és leirhatatlan pánikot idézett elő. A papírok általában 20 százalékkal estek, még pedig főként a fegyverkezési és gépipari részvények. Legfeltűnőbb, hogy az óriási izgalomban a bankok egyáltalán nem igyekeztek közbelpni.

A spanyol nemzetiek és a királyság helyreállítása

A köztársaságiak sikereket jelentenek. — Egy angol hajó áttörte a bilbaói ostromzárát

Hendayeből jelentik: A nemzetiek táborában végrehajtott politikai megegyezés, mellyel Franco tábornoknak sikerült a fasiszta falankszistákat és karlistákat egységes nemzeti párthoz beolvasztani, nagy politikai eredményt jelent. Azt hiszik, hogy Franco tábornok sokkal gyorsabban helyreállítja a királyságot, mint azt kezdetben gondolták.

Valenciából jelentik: A köztársaságiak hivatalos jelentése közli, hogy a köztársasági kormány csapatok elfoglalták Feradast, mely Terueltől 18 kilométerre fekszik. A vörösek ezzel teljesen körülkerítették Teruelt.

Madridi jelentés szerint a köztársasági ütegek ágyúzták a toledói fegyvergyárat. Az egyik robbanó anyagraktárban tűz ütött ki, az ott felhalmozott anyag felrobbant. Az épület nagyrésze rombadőlt.

AZ ANGOL HADIFLOTTA AZ ANGOL KERESKEDELMELI HAJÓK VÉDELMEÉRE SIET.

La Rachellből jelentik: A „Thorpehall” nevű angol gőzösnek, amely nemrég áttörte a nemzetiek zárlatát és befutott Gijon kikötőbe, kedden visszafelé is sikerült áttörnie az os-

tromzárát és hajó nélkül horgonyt vetett La Rachellben.

Londonból jelentik: Az angol kormány alapján megváltoztatta álláspontját a spanyol vizeken hajózó angol kereskedelmi flotta védelme tekintetében.

Sir Emanuel Hoare, az admirális első lordja kedden bejelentette az alsóházban, hogy a kormány a rendelkezésére álló különféle hírforrások bejelentése szerint a spanyol partok előtt a helyzet teljesen megváltozott.

Ha ezentúl angol kereskedelmi hajót a spanyol nemzeti flottának egy egysége feltartóztat és az rádió útján segítséget kér, az angol flotta azonnal kifut, hogy az angol kereskedelmi hajót megvédi. Közölte Hoare azt is, hogy az angol kormány két-három nap előtt ismét figyelmeztette Francot, hogy utasítsa tengeri haderejét, őrizkedjék a tulkapásoktól, amelyeket az angol kormány nem fog tűrni és figyelmeztette, hogy minden esetleges kárért, mely az angol kereskedelmi flottát akár a spanyol felségjog alá eső vizeken is éri, a nemzeti flottát teszi felelőssé.

Az államtanács ülést tartott Franciaországban

A külpolitikai helyzetről és a világkiállításról tárgyaltak

Párizsból jelentik: A francia kormány tagjai kedden délután Lebrun köztársasági elnök elnökletével államtanácsot tartottak, amelyen Delbos külügyminiszter ismertette a külpolitikai helyzetet. A külügyminiszter elsősorban a spanyol kérdéssel foglalkozott, különös tekintettel a most életbeléptetett ellenőrzésre.

Párizsban nagy érdeklődéssel várták a francia államtanács döntését a párizsi világkiállítás megnyitásának időpontjára vonatkozólag. E tekintetben az államtanács nem hozott végleges döntést. Blum miniszterelnök a meg-

nyitás időpontjáról a hét végén tárgyal a kereskedelmi miniszterrel. Párizsban valószínűnek tartják, hogy a kiállítást május 17-én nyitják meg.

DALADIER HADÜGYMINISZTER LONDONBA UTAZOTT

Párizsból jelentik: Daladier, hadügyminiszter szerdán repülőgépen kabinetfőnökével Londonba utazott. Daladier megbeszélést folytat az angol kormány tagjaival. Ez a megbeszélés az angol-francia vezérkari tanácsközök új szakaszának kezdetét jelenti.

Tárgyalások az állam és az egyház között

A népnevelésügyi minisztériumban Anghelescu miniszter elnöklésével értekezlet volt a premontrei rend vagyona, vagy egyáltalán az egész rend itteni fennmaradása kérdéséről. Mint tegnapi tudósításunk jelezte, maga a miniszter hajlik ahhoz az állásponthoz, mely az illető szerzetesrendre nézve kedvezőtlen. De azt is jelezte tudósításunk, hogy a miniszter az értekezletre meghívta a római Szentszék diplomáciai képviselőjét is, továbbá a romániai római katolikusok egyházi fejt is, akik helyett küldöttjük meg is jelent. Ebből a tényből kiérezhető, hogy a miniszter felfogása szerint is olyan ügyről van szó, mely a római Szentszékkel való viszonyt érinti, s nemcsak az illető premontrei zárda hozzátartozóit érdekli, hanem az ország egész római katolikus közönségét.

Tudósításunk másik részlete az volt, hogy az értekezlet két óra hosszáig tartott. Ennyi idő elegendő lehet bizonyos szembenállások sejtésére, az ellentétes körvonalak megláttására, de semmiesetre se elég, hogy nyugodt tárgyalagossággal megismerjék a felek a kérdés igen gazdag és tanulságos történelmi multját. Arra se elég, hogy e mult különböző szempontokból való értékeléseit kifejtésük, s így a premontreik intézményeire, illetve az általuk kezelt katolikus vagyonokra nézve a megtartó, vagy az elvevő jogcímeiket világosan előtérbe állítsák. Azt se lehet mondani, hogy ezt az előkészítő érvelést különböző irodalmi munkái útján már elvégezte Ghibu Onisifor egyetemi tanár, a katolikus vagyonok eredetének fáradhatatlan és szívós kutatója, s a miniszter az ő tájékoztatásain indul. Az említett tanár úr és ügyvédei katolikusellenes szempontból és bizonyos politikai irányvételre szerint megvilágíthatják a kérdést, de vannak a katolikusok melletti szempontok is, továbbá a napi politikai áramlatokon túli magasabb állami érdekek is, melyek ebben a kérdésben szintén nagy figyelmet érdemelnek.

Tehát egészen logikus, ha tudósításunknak arról is számot kell adnia, hogy az Anghelescu miniszter elnöklése alatti értekezlet anyagát még a minisztertanács további elhatározása alá terjesztik. És alaposan föl lehet tennünk, hogy éppen az állam és egyház közötti viszony is érintve lévén, a mostani értekezlet és az utána következő minisztertanácsi tárgyalás is csak kezdő kiindulási pontjai lesznek további alapos megbeszéléseknek. Egyházunk tényezői is egész részletességgel föl fogják tárnai azokat a vonatkozásokat, melyek ebben a kérdésben az ország katolikus közönségének érdekeit foglalják magukban, s melyeket a konkordátum kifejezetten nemzetközi jogi védelem alá helyez. Másrésztől államunk kormánya is bölcsen tudja, hogy éppen e nagy vonatkozások miatt a kérdésben olyan kiegyenlítő megoldásokra kell törekednie, melyek a vele szerződött világegyházzal a konfliktust elkerülhetővé teszik.

Ugy a premontrei rend vagyonára, mint a Ghibu-féle keresetekkel érintett olyan iskolavakra, melyek (mint például az oradeai jogakadémia épülete) a Katolikus Tanulmányalap tulajdonai voltak, e vagyonok állami átírásának a sürgetői az államutódlási jogcímet vitatják. Hogy t. i. a korábbi magyar állam jogrendszere szerint a király, mint főkegyúr volt tulajdonképpen a tulajdonos, csak az ő kegye-

Bangha Béla S. J.

VELÜNK az UR

A hirneves szónok szentbeszédsorozatának III. köt. Tartalma: Eucharisztikus beszédek, evangéliumi szakaszok, alkalmi beszédek.

Ara füzve 100 lel.

Megrendelhető könyvosztályunknál.

hagyta e vagyont a katolikus egyháziak birtokában, de el is vonhatta tőlük. Ez a legfőbb tulajdonjog szállott volna át a román államra, s e jogáthárulás címén kívánják most sorozatosan Ghibuék a telekkönyvi átíratásokat. Azonban az ekként felállított jogcím leszármasztása abban az alapvető tévedésben szenved, hogy a volt magyar jogrendszerre hivatkozik. Ez a volt jogrendszer nemhogy a király tetszésére bízta volna az illető vagyoni javakat, hanem a királlyal szemben is folyton kiemelte, védte és helyreállította azok katolikus egyházi tulajdonban létét. A világi vagyontokra megállapította a család kihalása esetén a királyi tulajdont, az egyházi vagyontokra nézve ezt a visszahárulást mindörökké kizárta.

Ami a Katolikus Tanulmányalapot illeti, melynek az oradeai iskolavagyonán kívül a carei-i, a satumare-i és arad-i királyi katolikus iskolák is tulajdonai voltak. — a legmodernebb korszakban is a volt magyar uralom legfőbb tényezői megállapították, hogy ez a tanulmányalap nem állami, hanem katolikus egyházi vagyont. Az 1879-es és 80-as években az országgyűlés bizottságokot küldött az alap jogi természetének megállapítására, s a király is külön bizottságot küldött ki hasonló célból. Ugy az országgyűlés, mint a király által kiküldött bizottságok egyértelműen megállapították, hogy századok óta megszakítatlan jogfolytonosság van az alap katolikus egyházi tulajdonjogára nézve. E megállapításhoz képest külön katolikus bizottság is vigyázott fel az alap kezelésére.

Az államutódlás tehát se a szerzetesrendek által bírt, se a király főkegyurasága által pártfogott egyházi javak, se a tanulmányalap vagyona tekintetében nem lehetett olyan értelmezhető, hogy ezek fölött tulajdoni adótt volna az államnak. A volt magyar állam se volt tulajdonos, ezt király is, országgyűlése is vi-

lágosan elismerte, — hanem tulajdonos volt maga a katolikus egyház. Az államutódlás is csak ezt a katolikus egyház javára való elismerést foglalhatja magában. A romániai konkordátum XIII., XIV. és XV. cikkelyei is világosan rendelkeznek mindezekről. A XV. cikk a kegyuraság intézményét is eltörli, s még azt rendeli, hogy ha a kegyuraság által az egyháznak adott javak „a telekkönyvben a IX. cikkben feltüntetett jogi személyek (közük a zárdák) nevében állanak, megmaradnak azok teljes tulajdonában.” A XIII. t.-c. a Katolikus Tanulmányalapot külön jogi személyiségként elismeri, a földreform által elvett vagyonaért járó kötvények kezelését pedig a „patrimonium sanctum” nevű intézményre bízza, mely az ország összes (latin és görög szerzetes) katolikus püspökeiből alakul.

Látványos tehát, hogy ezek az egyházvagyoni kérdések olyan természetűek, melyek bizonyos vonatkozásban a görög katolikus egyházat is érintik. Ezt az egyházat pedig az állam törvénye szintén elismeri nemzeti egyháznak.

A konkordátum XXI. cikke így szól: „A Romániában fekvő amaz egyházi javak jogi helyzete, amelyek oly egyházi és vallási jogi személyhez tartoznak, kiknek székhelye a román állam határain kívül esik — és megfordítva — külön megegyezés tárgyát fogja képezni.” Ha tehát a premontréknél ez a vonatkozás esetleg szóba jöhetne, úgy ez esetben is a római Szentzék és a román állam között külön megegyezésnek kell létrejönnie, s a premontréi rend vagyona nem kerülhet alá. De akár tekintetben támad vita, akár az egyház egyéb természetű vagyonszerzései (így például a Katolikus Tanulmányalaphoz tartozott iskolavagyonok) tekintetében kerülnek szembe az állam és egyház igényei, arra a konkordátumnak mind van további rendelkezése. A XXII. cikk mondja erre vonatkozólag a következőket: „Mindazokat a nehézségeket és vitás kérdéseket, amelyek a jelen konkordátum értelmezése kapcsán fölmerülhetnek, a Szentzék és a kormány közös megegyezéssel fogják megoldani.” Tehát egyoldalú hatalmi intézkedések az egyházvagyoni kérdésekre nézve se lehetnek érvényesíthetők.

Mi, a katolikus közönség kérjük, hogy úgy egyházi, mint világi felsőbbseink minden jó gondjakkal, figyelmükkel és méltányosságukkal tegyék lehetővé maradék egyházvagyonunk megtartását. Nem „papi javakként”, nem „klerikális érdekből” akarjuk megőrizni ezeket a vagyontokat, hanem azért, hogy általuk egyhá-

Egyháziaknak, művelt világiaknak

A keresztény egyház története (nyolc kötetben)

Szerkesztő: Bangha Béla S. J. és Ijjas Antal

I. kötet:

Bangha Béla S. J. és Borbély István S. J.

Az ősegyház

II. kötet:

Loschert Kázmér:

Egyházatyák kora

Legnagyobb és legszebb vállalkozása az ideai könyvpiacnak: Mindenkinek ismernie kell — Az egész világ más szímben tűnik fel az olvasó előtt, ha megismeri az Egyház történetét. — Valságokon, már-már győzni látszó eretnokokon át: a diadal felé! Ez a most megjelent két kötet és megjelenendő hat kötet mondanivalója korunk számára!

Az egész sorozat ára füzve 1500 lei, kötve 2000 lei és portó. Megrendelhető havi 150, (a kötött példányok) havi 200 lei részletre.

Megrendelhető:

a „Magyar Lapok” könyvosztályánál.

zunk egész hívőközössége vallási, nevelési, művelődési és jótékonyági érdekeit jobban tudjuk szolgálni. Mire tudják használni például, ha elveszik a premontréi templomot? Mi ott vallásos elmélyedést, lélektisztulást, hitet, a csüggedésekből való fölemelkedést tudunk találni, s naponként megfrissülhet benne az életerénk. De a világiasabb jellegű vagyontok segítségével is újra összehozhatjuk régóta nélkülözött középiskolánkat, szegénygondozó irodákat, munkatanyafolyamokat, foglalkoztató intézeteket tudunk szervezni. Csak tudjunk bizonyosak lenni, hogy az a négy fal és az a megmaradt kis terület, ahol dolgozni akarunk, az a miénk marad.

Nem az állam és egyház közti presztizs kérdése ez. Emberi jószándék kell, hogy túlömljön minden ilyen kicsinyes szemponton. Ghibu tanár uréknak is nagyobb lelki elégtétele lehet, ha bizonyos maradék-vagyontok elnyerése helyett az egész katolikus közönség szívét tudják megnyerni. Mi ezt a közös lelki nyereségre törekvést kérjük és reméljük.

ZABSZERDA

Írta: DALLOS SÁNDOR.

Most van az ideje, hogy megtanítsuk a kislányomat játszani. Már fut, beszélget, rengeteg benne az energia és a kedv, csak éppen nem tudja még formák között kifejezni, mert nem tud játékokat. Vadember még, rikkantgat, kiabál, sikít jókedvében s ilyen vídám kedélyállapotban mindent összetör, ami csak a keze ügyébe kerül. Ceruzát, babát, poharat, a kis tányérkáit, ilyenkor romhalmaz körülötte minden. Egyszóval, rabiátus gyerek, még örülök, hogy nem fiú — mi lenne belőle? — de így is határozatba ment, hogy ráfogjuk a civilizációra. Vagyis hogy megtanítsuk komolyan, rendszeresen és szelid formulák szerint játszani. Nyilván letörjük ezzel, formák közé szorítjuk az őszinte kedvét, sajnálom is érte, de hát végre is vademberként mégse nőhet fel.

Hát így az édesanyjával fölmatattuk gondolatban a régi gyerekkori játékaikat — Istenem, miket is játszottunk hajdanán? — s valami öt-hat kis mókáról megállapítottuk, hogy ezek lesznek a jók. Primitív kis melódiák, egyszerű szavak hát a gyermek nem erőlteti meg velük a kis agyát. Melódiát ugyan még egész biztosan nem tud megtanulni, de a melódia segítségével mégis könnyebben megragadnak benne a szavak.

Hogy ezt így elhatároztuk, egymásra néztünk s még ma is hatódtunk, hogy lám, ott tartunk már! — Ilyen nótákról-versekről kell gondoskodni, a kisgyermekünknek. Öreg-

szünk, öregszünk. Volt ebben a pillanatban valami nagyon szép, láttuk a gyermekkorunkat és láttuk a sirt is, amely felé ballagunk. Am a kislányunk ittmarad s benne tovább élünk, mert az élet és a vér legyőzhetetlen. Banalitás az ilyesmi? Lehet. De érzésnek s jó-érzésnek örök.

Mindez tegnapelőtt volt, úgy két óra felé délután s hogy a kislányom ebédutáni álmából felébredt, rögtön neki is láttam az első leckének. Kiravaszkoztam, hogy én adjam az első leckét, ki vártam, míg a maga szobájában a feleségem is elaludt. Elvégre hadd legyen én az, akitől a kislányom az első játékot tanulja. S elkezdtem szépen a „Bújj, bújj zöld ág”-ot. Ölembre vettem a kislányomat s szép tagoltan ejtve a szavakat, elkezdtem neki fújni a melódiát. Ötször, hatszor, tízszer egymásután. Ó meg mondogatta fölig énekelve, félig próbálkozva a szavakat utánam. Hamar fogott a kis agya nagyon örültem neki. Egyszer csak ahogy így dolgozunk, benyit az édesanya, hallgatja a leckét s mikor a vers végére érek, azt mondja nekem:

— Hallod, nem jól tanítod a kisöregét. Nem zabszerda az ott a vers végén, hanem dobszerda.

Ilyet még nem is hallottam. Legalább tízezerszer eljátszottam gyermekkoromban ezt a játékot, vándorlegénykoromban is el-elkeseregtem rajta, világosan emlékszem, hogy zabszerda van a szövegben, nem dobszerda.

— Már bocsáss meg, — mondtam, — egész bizonyos, hogy rosszul emlékszel, mert az zabszerda. Csak tudom! Gondold meg, a

dobszerdának nem lenne semmi értelme se.

— En nem emlékszem rosszul, kedves — válaszolt a feleségem. — holtbizonyos, hogy rosszul emlékszel, mert az zabszerda. Csak tudom! Gondold meg, a dobszerdának nem lenne semmi értelme se.

— En nem emlékszem rosszul, kedves — válaszolt a feleségem. — holtbizonyos, hogy dobszerda van a szövegben, itt van a fülemben még mindig a szó, nem tévedhetek. S miért ne volna a dobszerdának értelme? Illetve, mennyire van több értelme a zabszerdának? Lehet, hogy ti játszottátok annakidején rosszul. Elferdült a szöveg, míg hozzátok került, mert ez felvidéki eredetű játék.

— Ez? Bocsáss meg, de a játék dunántúli, ez egészen bizonyos. Csak tudom. Ilyen melódiás, színes játék csak a Dunántúlon terem. Nyilván ti énekeltek rosszul, mert a dobszerdának valóban semmi értelme sincs, míg a zabszerdának van. Van pedig azért, mert ez népi játék, már pedig a népi fantáziának közelebb eső fogalom a zab, mint a dob. Nem?

— Nem, — mondta a feleségem, kicsit idegesen — s magadat cáfod meg a fejtegetéssel, mert éppen a dob szó bizonyítja, hogy a játék felvidéki. Az ugyanis, mint te is tudod, harcos vidék, minden katonaállításban, minden rebellióban legelül járt, gondold csak Rákóczi-ra, hát a dob fogalma, a katonadobé, valóban közelebb esik a népi fantázia számára, mint a zab. Taníts csak a kisöregnek dobszerdát.

— De nem!

— De igen!

Az északi államok kölcsönösen fegyverkezési ellenőrzés alá vetik magukat

Finország fővárosában négy állam külügyminisztere megkezdte az új egyezményről való tanácskozást

Oslóból jelentik: Közt norvég külügyminiszter közölte, hogy Svédország, Finnország, Dánia és Norvégia egyezményt szándékozik egymással kötni a fegyverkezési kiadásokra vonatkozó kölcsönös tájékoztatás kötelezettségének kimondásáról.

Az egyezmény szerint szabályoznák a lőszergyártásra vonatkozó adatok kicserélését is. Vegyes bizottságokat létesítenének továbbá, amelyek közvetlen összeköttetésben állnának a Népszövetség leszerelési osztályával. Az egyezmény tervzetét az illető államok külügyminiszterei a napokban vitatják meg Helsinkiben. Valószínű, hogy az egyezményt belépés céljából más államok számára is nyitva tartják.

Helsinkiből jelentik: A három skandináv állam külügyminisztere kedden Helsinkibe érkezett, hogy résztvegyen az északi államok közötti értekezletén. A tanácskozások három napig tartanak.

PÉNTEKEN VASÁRNAPI MUNKASZÜNET.

Az oradeai rendőrfőnökség közigazgatási ügyosztálya a pénteki munkaszünetre vonatkozólag a következő hivatalos közleményt adta ki:

— Április 23-án, pénteken, Szent György napján rendes vasárnapi munkaszünet lesz. A piac tíz óráig tart és a hentes, mészáros, valamint a többi élelmiszerüzletek ugyancsak tíz óráig tartanak nyitva.

Hét magyarpárti tanácsos került be a devai községi tanácsba. Saját tud. A napokban folytak le Devan a községi választások. A választási harcban a különböző pártok két csoportba tömörültek. Egyik csoportban az Ekések kivételével az összes román pártok részt vettek. Ehhez a csoporthoz csatlakozott a magyar és a zsidó párt is. A másik csoportot dr. Groza volt miniszter vezetésével az Ekések alkották. A választás a legnagyobb rendben folyt le és az első csoport, az úgynevezett „polgári front” győzelmével végződött. A polgári front 1834, míg az Ekések 329 szavazatot kaptak. Így az Ekések jelöltjei közül egy sem került be a tanácsba. A huszonnyolc tagú tanácsba a következő magyarpárti tanácsosok kerültek be: Dr. Meskó Miklós, dr. Schuller Frigyes, dr. Issekutz Gergely, Zsóka Fábán, Bruz Vimos, Szócs István és Szócs Antal. A zsidó pártot dr. Lőrincz Jenő képviseli.

Mit mondjak? Félórát vitáztunk, bizonykodtunk, történelmi, faji, környezeti háttérrel kerestünk a szóbanforgó szavak mellé, finoman kikezdtük egymás gyerekségét, hogy az enyém a népéhez közelebb esett, az övé nem; így vitáztunk. Nem vesztünk össze, dehogya, csak mindegyikünk a saját gyermekkorát védte, a csodálatos ízeket nem engedte megcsorbítani, amelyek a gyermekkorából a lelkében megtapadtak, valami szentségért küzdötünk, ez bizonyos s mikor jönnöm kellett, úgy váltunk el, hogy volt köztünk valami feszültség. Hogyne. Megbántottuk egymás gyermekkorát.

Ennek három hónapja. S most? En zabszardára tanítom a kislányomat, a feleségem meg dobszardára. Egyikünk se enged, mindketten védjük az emlékeinket. Mert hisz nem lehet a gyermekkorunkban valami hamis! Hát harcolunk. Már mosolyogva, de azért mégis csak küzdünk egymás ellen. A harcban, egészen bizonyos, hogy a feleségem lesz győztes, mert ő többet lehet a gyermekkel, mint én. A kisöreg majd dobszardát fog mondani. De azért az én igazam igaz marad s majd ha a kicsi annyira felnő, hogy már tisztán érti a különbségeket, leülök melléje és minden hangulattal és minden zenéjével a szónak belemuzsikálom a lelkébe, hogy nem dobszarda, ez durva szó. Zabszarda az! Igen. Így van benne a gyermekkorom. Istenem: zabszarda az! Hát...
Zabszarda!

Aki a létfentartásért nehéz küzdelmet folytat, aki az élet problémáit teljes egészségében energiával és bátorsággal oldja meg — sokkal inkább tud számot adni róla, mennyire fontos, a kellemes külső.

Nézzé ezeket a dolgozó és szorgalmas méhecskéket: az üzletekben vagy az irodákban, a betegek ágyánál, a védők padján, küzdve az igazságért. Mindenütt feltűnik korrekci tartásuk és gondozottságuk, szimpatikus külsejük, bájos mosolyuk, napsugarak a munka mezején.

Nőieség, kecsesség, szépség, ez legyen minden nő jelzője, mert ezek a tulajdonságok hívják fel a figyelmet a többire.

Ne engedje, hogy a munka elrabolja fiatalágát, hámvaságát, boldogságát... A rendelkezésére álló eszközök kiemithetetlenek. Legyen mindig elragadó, bájos és ne felejtse el, hogy a Chat Noir kölnivízben megbecsülhetetlen segítőtársa van. Édes és finom parfümje még a legraffináltabb izlésnek is megfelel.

A CHAT NOIR KÖLNIVÍZ

csakis légmentesen elzárt üvegcében valódi. Épen ezért, hölgyeim, kérjenek a drogistától csakis valódi Chat Noirt, lezárt és lepecsételt üvegcében.

Loudby

Chat Noir

Politikai körökben a lengyel-román viszony javulását remélik a lengyel külügyminiszter romániai látogatásától

Bucuresti. Saját tud. Az *Universul* abból az alkalomból, hogy Beck lengyel külügyminiszter csütörtökön Romániába érkezik, ismereti a román-lengyel viszony történetét és hangsúlyozza, hogy a szovjet-lengyel egyezmény nincs ellentmondásban Lengyelországnak Románia iránti kötelezettségeivel, mert ez az általános béke megőrzésének a szükségességét is kihangsúlyozza.

E meggyőződés nem gyöngült Romániában, — írja az *Universul*, — akkor sem, amikor valami napfogyatkozás — amit nem tudunk megmagyarázni — de ami kétségkívül nem a mi hibánkból következett be, egyidőre elhomályosította a két szövetséges közötti jóviszonyt. Szerencsére tisztult a helyzet s ebben a légkörben reméljük, hogy Beck lengyel külügyminiszternek Bucurestiben folytatandó tárgyalásai hozzá fognak járulni a két ország közötti szövetség megerősítéséhez.

A lap szerint e szövetségnek az 1926-ban meg volt szellemében kell megmaradnia, vagyis a Népszövetség kollektív biztonsági elvébe beilleszkedve, ahogy azt Románia mindig óhajtott.

MAGYARORSZÁG KÜLDÖTTSEGE AZ ANGOL KIRÁLYI KORONÁZÁSI ÜNNEPÉN.
Budapestről jelentik: Lapértésülés szerint megtörtént a végleges döntés, abban az irányban, hogy Magyarországot és az államfőt kik képviselik Londonban VI. György király koronázásán. E szerint a magyar küldöttség tagjai Kánya Kálmán külügyminiszter, gróf Csáky István, a külügyminisztérium kabinetfőnöke, Rapaich Richárd lovassági tábornok, honvéd főparancsnokhelyettes, Keresztes-Fisher Lajos tábornok, kabinetirodai főnök. A küldöttség megfelelő kísérettel utazik Londonba.

Tudnivalók az ideai Katolikus Nagygyűlésről

Beszámoltunk arról, hogy az ideai Katolikus Nagygyűlés Brasovban lesz június 27—28—29-én. A rendezőbizottság már hetekkel ezelőtt megkezdte az előkészületeket, hogy a nagygyűlés zavartalan, síma lefolyását biztosítsa. Az ideai Katolikus Nagygyűlésen előreláthatólag sokkal nagyobb tömeg fog résztvenni, mint az elmúlt esztendőben, éppen ezért a következőkre hívjuk fel a résztvenni szándékozők figyelmét:

Akik szállásra igényt tartanak, még idejében jelentsék be nevüket, foglalkozásukat, lakhelyüket (város, utca, házszám) a brasovi római katolikus plébániahivatalnak. Cím: Parohia rom. cat. Brasov.

A brasovi rendezőbizottság minden jelentkezőt külön kíván értesíteni az elszállásolásról, ezért van szükség a pontos, teljes címre. Ugyancsak a szükséges további tudnivalókat is külön levélben akarják közölni a jelentkezőkkel. Ezért szíveskedjenek a jelentkezők a levélhez 6+1 válaszbélyegget mellékelni.

A jelentkezések utolsó határideje június 10. Az ezután beérkezett jelentkezéseket nem vehetik figyelembe.

Akinek rokona, vagy ismerőse van Brasovban és azoknál óhajt szállást keresni, szíveskedjék ezt is jelteni.

Lehetőleg az érkezés idejét is tudósítsák pontosan, hogy a szállásadók abban az időben otthon legyenek.

Ha valakinek a szállásra nézve külön kívánsága van, erről is értesítse a rendezőbizottságot. Nem fognak elzárkózni a méltányos kívánságok teljesítése elől. Külön felhívja a rendezőség a figyelmet arra is, hogy Brasovban a lakáviszonyok nem nagyon kedvezőek. Így inkább iskolákban, internátusokban tudják a résztvevők főmeget elhelyezni.

Az Isten-hít ünnepélyes megvallásának napjaira mindenkit szeretettel vár a rendezőbizottság, amely mindent elkövet, hogy a nagyszabású gyűlést lélekemelővé és mindenkinek emlékezőessé tegye.

Jelentés Odorhei vármegye közigazgatási működéséről

Saját tud. Odorhei vármegye megyefőnöke most letette közzé jelentését a vármegye működéséről. A jelentés a legutóbbi három év eseményeit öleli fel. A jelentés kiemeli, hogy a megye vezetősége az utóbbi három év alatt több mint 20 millió lejt fordított a megye fejlesztésére. Iskolák építésére, javítására hatmillió lejt, középületekre hárommillió lejt, templomok építésére négy millió lejt, hidak, utak karbantartására megymillió-hatszáz ezer lejt, a földművelés és állattenyésztés fejlesztésére kétmillió-hatszáz ezer lejt adtak ki. Amint a kimutatásból kitűnik, a legnagyobb összeget az iskolák építésére és fejlesztésére fordították. A kimutatás szerint az állambatalom átvételkor a megyében 90 állami elemi iskola volt 173 tanítóval; 56 felekezeti elemi iskola 100 tanítóval; 2 társulati elemi iskola 2 tanítóval; 5 felekezeti román iskola 5 tanítóval. Összesen 153 elemi iskola 280 tanítóval. Ma pedig van: 146 állami elemi iskola 375 tanítóval; 30 római

katolikus elemi iskola 66 tanítóval; 23 református elemi iskola 34 tanítóval; 5 unitárius elemi iskola 7 tanítóval. Összesen: 204 elemi iskola 482 tanítóval.

Az államváltás óta a népiskolák száma 51 iskolával, a tanítók száma 202 tanítóval szaporodott.

Kisdődő volt 1919-ben 5 a megyében 5 óvónővel, most van 43 óvoda 51 óvónővel.

Eddig a megye 39 új iskolaépületet és 2 óvodát emelt, jelenleg 10 új iskola van épülőfélben. Jelenleg 22.095 tanköteles jár iskolába. Egy tanítóra 46 tanuló esik.

A megyében 10 ortodox egyházat állítanak fel a következő községekben: Bălănești-Mici, Bîborteni, Corund, Lupeni, Murgeni, Pătecu, Racosul de sus, Uilac, Vlăhila és Zefea. Az emelt községekben eddig nem voltak ortodox vallásúak. Az egyházi épületekre már kiírták a pályázatot.

Elfogták a banati hegyvidékek rettegett rablóvezérét

Timisoara. Saját tud. A hatóságoknak hosszas üldözés után, szerdán sikerült elfogni a caransebesi hegyvidék rémét, a legendás hírű Lazar Pavel rablóvezérét. Most három éve Lazar Pavel tartóztatta fel jólszervezett bandájával a caransebesi téglagyár hajtányát, amelyen a mérnök és munkások fizetését 300 ezer lejt szállították. Ugyancsak ő rabolta ki a Discon autóját, amikor 150 ezer lejt zsákmányolt. A bandita annakidején még a városba is bemerészkedett és baltacsapásokkal meggyilkolta Gavrița volt tanítót, aki békésen vacsorázott családjával. A hatóságoknak sikerült néhány hónappal ezelőtt az egész bandát vezérestől elfogni. A bandavezér Lazar Pavel azonban megszökött, éppen amikor a tárgyalásra vezették. Azóta a caransebesi hegyek között bujkált ujonnan szervezett bandájával és állandó rettegésben tartotta a vidéket. Dotsian vezetőügyész a napokban bizalmas jelentés alapján tudomást szerzett arról, hogy Lazar Pavel a Caransebestől 5 kilométernyire levő Jaz községbe érkezett feleségét és ötéves

kisfiát meglátogatni.

Erős rendőri felkészültséggel körülvették a bandita házat, aki felesége álmából költött fel. Előbb fegyverét felkoppva a rendőrökre akart löni, de arra a fenyegetésre, hogy rágyújtják a házat, megadta magát. Kijelentette azonban, hogy ha csendőröket küldtek volna elfogatására, akkor védelmezte volna magát, mert azoktól félt, hogy bántalmazzák.

Lazar Pavel elfogatása után rövidesen sikerült elfogni a banda hat tagját is. Valamennyiüket az ügyészségi fegyházba szállították.

Elsőáldozási emléképek, két színben, csinos, izlőses kivitelben kaphatók könyvosztályunknál. A nagyobb méretűek (18x27 cm.) ára 2.50 lejt, a kisebb méretűek (14x23 cm.) ára 1.50 lejt.

Kávéházakban, vendéglőkben kérje mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at.

Közyűlést tartott a cluji Kolping Legényegylet

Cluj. Saját tud. Ünnepélyes keretek között tartotta meg a cluji Kolping Legényegylet évrendes közgyűlését. Bálint József igazgató megnyitó beszédében a nehéz idők kemény kötelességétudását véste a tagok lelkébe. A jegyzőkönyv felolvasása után ifj. Merza Kálmán I. dékán tette meg évi jelentését az egylet működéséről. A beszámoló fenyves bizonyosság amenet, hogy az egyesületi élet munkáját a komoly tevével tartalom tölti ki. Az év folyamán elhangzott 19 előadás. Ebből 9 vallási, 4 társadalmi, 3 szociális, 8 jellemnevelő, 2 kedélynevelő, 2 egészségügyi, 1 orvosi, 3 ismeretterjesztő, 1 irodalmi, 1 gazdasági és 15 vetített képes ismeretterjesztő előadás. Az év folyamán tartották 21 választmányi gyűlést. A legényegylet kiküldöttjei résztvettek a targu-muresi Katolikus Nagygyűlésen. A tagok kétszer járultak közösen a szentáldozáshoz az elmúlt év folyamán. Az ünnepélyes tagavatás előtt az egylet számára lelkigyakorlatot tartott Ferencz András h. igazgató. Rendezték összesen 5 ünnepélyt és 5 szentelőadást. Zene-kara rendezett két hangversenyt és résztvett az egyházközség hivatalos körmenetén. A legényegylet otthon nyújt 12 szegény katolikus tanítónak, ellátva őket ingyenes szállással, fűtés és világlátással. 11 esetben ingyenes ellátást adott vendéglegényeknek. Rendezett 6 bál- és egy nyári kerti ünnepélyt. A könyvtára 765 kötetből áll.

A dékáni beszámoló után Kiss László gazda tette meg penzitari és leltari jelentését, majd az évi költségvetés előterjesztését és jóváhagyása után a szakosztályvezetők számoltak be szakosztályaik működéséről. A turistaszakosztály rendezett 47 kirándulást. Az asztali tenisz-szakosztály 3 háziversenyt rendezett és résztvett 8 csapatversenyen, sőt a legutóbbi országos versenyen, amelyet Cernăuțiában tartottak meg, meglepően szerepet. A versenyekről több értékes díjat hozott. A sakk-szakosztály rendezett egy háziversenyt, egy nyilvános egyéni versenyt és csapatversenyt. Az eszperanto szakosztály gyönyörű eszperanto kiállítással lepte meg a cluji közönséget.

Az érdekes beszámolók után a tisztújítás következett. Első dékán lett Szőke Gyula, II. Medvegy László, jegyző Biró József, pénztáros Kohn Béla, gazda és szürendező Kiss László, könyvtáros és az eszperanto szakosztály vezetője Bójtó Andor, ellenőrnök: Zsembera Rudolf és Megyeri István. Turista szakosztályvezető Róder Ciril, Sakk-szakosztályvezető Kilin Sándor, Asztali-tenisz szakosztályvezető Szaniszló Tibor. Választmányi tagok: Dali János, Lukács Ignác, Szegedi Árpád, Papp Jenő, Debrezzeni Albert, Bánhegyessy Sándor, Gergely István, Gecse Géza és Tisich József. Pótagok: Sajgó Gyula és Senkálzky Endre.

Bálint József indítványára ezután emlékiratban hódolt az évi közgyűlés gróf Mailáth G. Károly kegyelmes urnak 40 éves jubileuma alkalmából. Majd Vorbuzhner Adolf s. püspök iránt fejezte ki hűségese raszszködését.

A közgyűlés ezután egyperces néma felállással tisztelte meg az egyesület nagy jövőjének dr. Hirschler József elhunyt prelátnak az emlékét. Ezután Öszentsége, dicsőségesen uralkodó XI. Pius pápa 80-ik életévének betöltése alkalmából elhatározta, hogy a tagok között „Lelkicsokor”-t gyűjt a Szentatyának.

Utána Ferencz András s. lelkes-igazgató helyettes emelkedett szólásra. Vázolta a legényegylet nagy hivatását és dicsőítő szavakkal emlékezett meg az elmúlt év gyönyörű munkájáról. Bálint József igazgató zárószavai és a Kolping-induló elnéklése után a gyűlés véget ért.

Elvezetesebb olvasmány el sem képzelhető, mint

Erdősi Károly:

MUMIÁK és MINARÉTEK

című útleírása.

Egyiptom csodás világa a maga minden varázsával megjelenik e könyvben, amelynek szép illusztrációi csak emelik a könyv értékét és vonzó erejét.

Ara gyönyörű vászonkötésben 200 Lejt és portó.

Megrendelhető:

a Magyar Lapok könyvosztályánál.

Ujabb viszály megbontással fenyegeti a Nemzeti Parasztpárt egységét

A párt ifjúsága Lupu baloldali népfrent létrehozásával vádolja. — Lupu eltávolítását követeli a fiatal szárny

Bucuresti. Saját tud. A fővárosban most defolyt közigazgatási választások, úgy látszik, komoly következményekkel járnak a nemzeti parasztpártra. Habár a nemzeti parasztpárt egysége csak alig két hete állott helyre Mihailache elnökké való újraválasztásával, a közigazgatási választások Lupu körül kitért mellékzöngéi felborulással fenyegetik a pártegyeséget.

Mint ismeretes a fővárosi választásokon a nemzeti parasztpárt jelentékeny szavazati-különbséggel alulmaradt a liberális párttal szemben, amelynek 13 ezer szavazatával szemben csupán 9 ezer szavazatot sikerült szereznie. Politikai körökben a nemzeti parasztpárt sikertelenségét nem írták a kormánypárt politikai népszerűségének javára, hanem

inkább azoknak a nézeteltéréseknek tulajdonították, amelyek a nemzeti parasztpárt kebelében felmerültek és ennek a pártnak egységét megbontották.

Lupu Nicolae, a nemzeti parasztpárt fővárosi tagozatának vezetője, ugyanis, az úgynevezett „zöld kerületben” lépett fel listavezetőként. Lupu azonban a választáson csúnyán lemaradt és a szavazások összeszámolása után kitért, hogy a nemzeti parasztpárt számára ebben a kerületben sikerült a szavazás a leggyöngébben. Lupu rögtön a választási eredmény nyilvánosságra hozatala után úgy nyilatkozott, hogy

ő éppen a nemzeti parasztpárt kebelébe tartozó szavazók gáncsolták el azal, hogy nem a saját pártjuk listájára adták le szavazatukat.

A választáson elszenvedett vereség miatt Lupu elégtételért az országos pártelnökhöz, Mihailachehoz fordult. Bejelentette, hogy ha nem kap elégtételt, lemond a fővárosi tagozat vezetéséről.

A különböző hírlapi nyilatkozatok aztán tisztázták a vereség igazi hátterét. Lupu kudarcát tulajdonképpen a nemzeti parasztpárt ifjúságának állásfoglalása okozta. Lupu ugyan-

is a fővárosi községi választásra választási egyezményt kötött a szociáldemokratákkal. Az ifjúság kifogásolta ezt a választási megegyezést és azzal érvelt, hogy a szocialisták sorában most helyet foglalnak a felosztott kommunista párt tagjai is és így Lupu a kommunista munkásság listavezetője lett.

Ezáltal, véleményük szerint, Lupu tulajdonképpen létrehozta a romániai népfrentot és a fővárosi községi választáson első ízben hozta működésbe a baloldali népfrent szervezetét.

Már pedig az ifjúság, amely a párt irányelveinek megfelelően, nemzeti alapon áll, nem támogathatta Lupunak a baloldali népfrenttal való kísérletezését.

Lupu dr viszont az Adeverul-ban nyilatkozik és nyilatkozatában azt mondja, hogy a nemzeti parasztpárt fiatal szárnya megsértette a pártfegyelmet azért, hogy őt a választáson szabotálta. Felfogása szerint az ifjúságnak az egyezményes listát is támogatnia kellett volna. Az ifjúság és Lupu között kitért viszályban a döntőbíró szerepét Mihailachenak kellett ellátnia. Mihailache ugyan még nem foglalt véglegesen állást ebben az ügyben, de már is előre látható, hogy a viszály súlyos következményekkel jár. Az ifjúsági szárny ugyanis engedélyt kért Mihailachetól arra, hogy ebben az ügyben

Schacht birodalmi bankelnök ünnepi beszéde Hitler kancellár születésnapja alkalmából

Megállapította, hogy a németellenes bojkottal szemben sikeresen védekeztek. — Németország még továbbra is éveig folytatja elzárkózás és takarékoság módszereit

Berlinből jelentik: Hitler birodalmi vezér és kancellár keddi születésnapja alkalmából Berlin és a birodalom valamennyi városa és

gyűlést tarthasson, de a pártelnök az engedélyt nem adta meg.

mire az ifjúsági tagozat vezére lemondott.

Az ifjúsági szárny közösséget vállalt lemondott elnökével és bejelentette, hogy a legértelmezesebben folytatja a harcot Lupu ellen. Ez a viszály most a legkevésbé használ a nemzeti parasztpártnak, mikor éppen arról volt szó, hogy a kormányutódlásra való törekvés napjaiban a nehezen helyreállított pártegyeséget mindenképpen meg kellene őrizni.

Mi van a Schuschnigg olaszországi útja mögött

A „Giornale d'Italia” leleplezi, hogy Ausztriát is akarták tántorítani Olaszországtól

Rómából jelentik: Az olasz lapok egyre nagyobb érdeklődéssel foglalkoznak Mussolini és Schuschnigg velencei találkozásával. Virgilio Gayda főszerkesztő, a „Giornale d'Italia” szerkesztői vezércikkében hangzókatja, hogy ez a látogatás éppen kellő időben történik, hogy végül vessen azoknak a próbálkozásoknak, melyek az utóbbi időben az olasz-osztrák barátság megzavarására irányultak. Ezek a próbálkozások négy ponton igyekeztek behatolni. Ilyen pontok voltak: 1. Az 1936 július 11-iki német-osztrák megegyezés befejezetlen része. 2. A német-olasz megállapodás miatti gyanú-keltés. 3. Olaszország határozott állásfoglalása a restauráció kérdésében. 4. Az olasz-jugoszláv megbeszélések, amelyekben a külföldi sajtó egyrésze Olaszország politikájának megváltozását akarta fölfedezni.

A zavaró próbálkozások azt akarták elhívtetni, hogy Olaszország érdeklődése elfordult a Duna-medencétől s Ausztriát, így akarták Olaszországtól elvonni és kalandos új úttakra átcsábítani. Ezeket a zavaros mesterkedéseket

most a tények maguk fogják megcáfolni. A valóság az, — írja tovább Gayda, — hogy az olasz irodalom politikája egyre nagyobb térben mozog és Olaszország érdeklődése a Duna-medence iránt változatlan. Alapelve az, hogy semmiféle dunai rendezés nem lehetséges Olaszország és Németország nélkül. A másik elv az, hogy a különféle érdekeket össze kell egyeztetni, különös tekintettel azoknak az államoknak az érdekeire, amelyek nélkülözéseket szenvednek. Ennek a politikának kiinduló pontja a római jegyzőkönyvekben van lefektetve, majd folytatódik a múlt évi német-osztrák megállapodáson keresztül a legutóbbi belgrádi megegyezéssel, mely Jugoszlávia számára lehetőséget nyújt arra, hogy résztvehesen abban a harmonikus együttműködésben, amelyet a római jegyzőkönyvek rendszere teremtet.

A vezéreikk végül megállapítja, hogy Olaszország, Ausztria és Németország között semmi viszály nem lehet és Ausztria változatlanul megmarad a róma-berlini tengelyen.

faluja ünnepi díszbe öltözött. A házakon lobogó lengett. A villamosokat, gépkocsikat és egyéb járműveket is zászlókkal és virágokkal díszítették fel. Dél előtt a kancellár a nemzeti szocialista párt és egyéb alakulatok vezetőinek tisztelgését fogadta, majd a véderő három fegyvernemének alakulatai díszmenetben haladtak el a birodalmi vezér és kancellár előtt. A felvonulásban a szárazföldi, tengeri és légi haderő 15 ezer embere vett részt. A birodalmi vezért a külföldi államfők közül is többen távirattal üdvöztették. Közöttük van Románia uralkodója, az angol király, az olasz király, a magyar kormányzó.

Dr Schacht birodalmi bankelnök Hitler születésnapján nagyobb beszédet mondott. Ennek során megállapította, hogy Németországnak az eddig követett takarékosági módszereket még éveken keresztül fenn kell tartania. Ezek a módszerek eddig is sikeresen hatottak. A nagyobb országok közül egyedül csak Németországnak sikerült valutája értékét fenntartani.

A Németország elleni bojkot — folytatta Schacht — arra kényszerít, hogy csak azt vásároljunk a külföldről, amire feltétlenül szükségünk van és csak annyit vásároljunk, amennyit meg tudunk fizetni. Ezeket is túlnyomóan azokból az országokból vásároljuk be, amelyek hajlandók a mi fizetési módzatainkat elfogadni és a mi áruinkat átvenni cserébe az ő áruikért.

Az általános gazdasági zűrzavarból addig nem lehet kijutni, míg észszerűen nem szabályozzák a nemzetközi eladósodás és gazdasági kapcsolatok kérdését. Mindig hajlandók maradunk arra, hogy ilyen észszerű szabályozásban legjobb erők szerint közreműködjünk.

Sörháború Aradon

**Elmegeresedett a harc a vendéglősök szindikátusa és a sör-
raktárak között**

Arad. Saját tud. Elés harc keletkezett Aradon a vendéglősök szindikátusa és az itteni sörraktárak között, a sörárak emelése, valamint a vendéglősök egyes kívánságainak megtagadása miatt. A harc tulajdonképpen már tíz hónapja kezdődött, az ellentetek azonban csak a vendéglősök szindikátusának legutóbbi közgyűlésén robbantak ki teljes erővel. A közgyűlés alkalmával ugyanis *Hagyó József* vendéglős határozati javaslatot olvasott fel, amelyben a szindikátus tagjaiból alakult bizottság valósággal ultimátum elé állította a sörgyárosokat.

A határozati javaslatban a vendéglősök három követeléssel léptek fel. 1. Kérték a sörárak haladéktalan leszállítását. 2. Minden negyedik hektó sör mellé ingyen jeget. 3. Ingyen szénásvat a sör préseléséhez. 4. A kicsinybeni sörárusítás beszüntetését.

A határozati javaslat felolvasása után nagy vita keletkezett, amelynek eredményeképp a

vendéglősök kimondták, hogy a határozati javaslat egyetlen pontjától sem tángitanak s amennyiben a sörlerakatok legkésőbb április 26-ig nem adnának kedvező választ követelésükre, úgy bojkottálják a sörgyárakat. A közgyűléstől egyszerűen felhatalmazást nyert a szindikátus vezetősége arra is, hogy bojkott esetén megállapodást kössön a legkedvezőbb ajánlatot tevő sörgyárral s esetleg a vendéglősök maguk létesítsenek külön sörlerakatot.

A vendéglősök szindikátusát erre az állásfoglalásra az készítette, hogy a sör árát április elsejétől hektoliterenként 200 leiel emelték a gyárosok. A vendéglősök ezt méltánytalannak minősítették, tekintettel arra, hogy az állami adó és vasúti tarifa emelése következtében is legfeljebb 70 leiel emelés lenne indokolt. A vendéglősök annál is inkább sérelmezik az ár-emelést, mert Aradon a sör alapára drágább, mint az ország bármely más városában.

A CFR és a MAV jegykedvezményével magyar vízum nélkül utazhat a közönség a Budapesti Nemzetközi Vásár látogatására

A kedvezmények április 20-án léptek életbe

București tudósítónk jelenti: A bucaresti magyar követség a napokban tette közzé azokat a rendelkezéseket, amelyek az április 30-tól május 10-ig megtartandó Nemzetközi Vásár látogatóinak szóló magyar vízumkedvezmény feltételeit ismeretik. Ezek szerint mindazok, akik a Budapesti Nemzetközi Vásár által kibocsátott és az Európa utazási iroda, valamint a Wagons-Lits-Cook iroda összea fiókjai útján egyenként 120 leiel már beszereshető vásárigazolványt mutatják fel az érvényes román utlevél egyidejű bemutatása mellett magyar vízum váltása nélkül utazhatnak Budapestre. A vízummentesség kedvezménye április 20-tól május 10-ig lesz érvényben. Aki ezt a kedvezményt igénybevevte, köteles viszont a határátlépéstől számított 24 óra belül Budapesten az utólagos vízum beszerzéséről gondoskodni. Az utólagos vízumot a vásár alkalmából kivételiesen a rendes 18.00 P. helyett 2.50 pengőért szolgáltatják ki. Eszedig április 20-tól 29-ig Budapesten, a Fővám-tér 3. alatt, 9-től 13 óráig, április 30-tól

május 10-ig pedig a vásár területén felállított vízum kirendeltségnél. A vízumkedvezmény csak azok részére szól, akik legkésőbb április 30-ának déli 12 órájáig tartózkodnak Magyarországi területén. Ez annyit jelent, hogy csak azok vehetik igénybe, akik az április 30-án délelőtt 10 órakor megnyitott vásárt tényleg meg is tekintették. A vásár kedvezményes vízuma egyébként háromhónapi magyarországi tartózkodásra ad jogot.

A vasúti utazással utazó közönség ezente-ül számos utazási kedvezményben részesül. A magyar vasutak április 20-tól kezdve 50 százalékos utazási kedvezményt adnak, amely a visszautazásra április 30-ának 16 órájától kezdve május 20-ának 24 órájáig marad érvényben, a Budapestre való utazásra pedig április 20-tól május 10-ig vehető igénybe. 50 százalékos utazási kedvezményt az a CFR is. Ez a kedvezmény azonban csak a visszautazásra érvényes április 30-tól május 20-ig azok részére, akik április 20. és május 10. között utaztak Budapestre.

„Lakásautók“ a portugál határon.

ngol utasgírók, akik a spanyol polgárháborúról lapjaikat tudósításokkal látják el, a portugál határon a képünkön látható, minden kényelemmel rendezett „lakásautókban“ ütötték fel sajtóhadiszállásukat.

* Az asszony kötelessége törődni azzal, hogy bélműködése rendben legyen, amit mindig úgy érhet el, ha reggelenként éhgyomorral egy fél pohár természetes „*Ferenc József*“ keserűvizet iszik, amely enyhén és kellemesen, pontosan és biztonságosan szabályozza az emésztés folyamatát. Az orvosok ajánlják.

Tóth Elek

*

Amikor harminc-egynehány év előtt városunkba került *Tóth Elek*, a szalondramák, népszínművek és operaszereű nagyoperettek kora volt. *S Tóth Elek*, az elegáns, fiatal drámai színész meglepő sokoldalúsággal mindég nagyszerű alakítást produkált: *Bernstein* néhez dialógusokkal zsúfolt drámáiban, *Gárdonyi Géza Fehér Annájában*, *Borában*, vagy a könyved francia vígjátékokban egyaránt. Nem volt szerep, amit visszaadott volna és egy kis epizódalaktól is nagyot, emberit, élő-eleven alakítást tudott formálni.

Aranykora volt színházunknak az az idő, amikor *Tóth Elek*, *Pogány Janka*, *E. Kovács Mariska*, *Étsy Emília* és *Szentgyörgyi Márta* álltak a drámai együttes élén s voltak darabok, amik itt teljesebb sikert arattak, mint a budapesti Nemzeti, vagy Víg-színházban.

Tóth Elek, attól az időtől kezdve, hogy ide szerződött *Somogyi Károly* társulatához, híven kitartott a város, a színház és hálás, lelkes közönsége mellett. Itt maradt *Erdélyi Miklós*, *Parlaghy Lajos*, *Gróf László* és a *cluji Thália* direktiója alatt és bár azóta az egész ország közönsége keblére ölelte és szeretettel ünnepelte, mégis, mindég itt játszott egész szívvel, egész lelkével, mert idejött, ehhez a városhoz, ahol diadalmas férfikorából hajlott át az érett, higgadt öregkorba.

Öreg korba?

Tóth Elek és öreg?

Szinte nevetséges ügyet leírni. Hiába hirtelt a színház, hogy negyven éve színész, *Tóth Elek* fiatal maradt, arányos humorával, tiszta, derült lelkével, jó szívet és — csorbítatlan művészi erejével azok közé a ritka művészek közé tartozik, akik, — mint *Vendrey Ferenc*, *Szerémy Zoltán*, *Szentgyörgyi István*, *Ujházy, Gál Gyula* és még egy páran, — az idők csöndes múltját szinte észre sem veszik s legfeljebb a deresedő haj s az ünneplések, jubileumok szaporodása figyelmezteti őket arra, hogy...

... hogy például *Tóth Elek* immár negyven éve színész.

Aki tudja, mit jelent ez a négy évtized, mennyi munkát, energiafogyasztást, tépelődést, tanulást és a művészetben való folytonos fel-lángolást, csak az tudja igazán méltányolni az ilyen ritka jubileum jelentőségét. A mi közönségünk mindég rajongott a színházért és mindég szerette *Tóth Elek*et. Ezért az itteni ünneplés különösen melegnek, bensőségesnek igérkezik.

S ezen az ünnepen az egész város ott lesz, hogy tapsal, virággal, forró szívvel köszöntse a mi örök ifjú *Tóth Elek*et. (Ia.)

A NÉPNEVELÉSÜGYI MINISZTER FORTU TANÁRT FELFÜGGESZTETTE ÁLLÁSÁTÓL. *București*. Saját tud. A bucaresti Gn. *Lázár*-liceumban sajnálatos események történtek, amelyekkel kapcsolatban az ilfovi törvényszék mellett működő ügyészség bűnvádi eljárást indított *Grigore Fortu* tanár ellen, akinek a neve az annakidején megszűntelt jobboldali alakulatáról, forradalmi hangú beszédeiről és nagy port felvert felsőszérségi peréről ismeretes. Az eljárást az ügyészség a közrend elleni bűncselekményekről szóló törvény intézkedései alapján indította meg s egyidejűleg kérte *Fortu* tanár felfüggesztését. A nép nevelésügyi minisztérium el is rendelte *Fortu* tanár felfüggesztését. A minisztérium egyidejűleg elfogadta *Nicolae Stoicescunak*, a Gn. *Lázár*-liceum igazgatójának e minőségéről való lemondását is.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadói hivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hétoldalon: Egész évre 800, fél évre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 lejt.
Magyarországon: Egész évre 50 P, fél évre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
Cluj szerkesztő: **dr Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem ösztönk meg és nem adunk vissza.
Csakis válaszlevegyes magánlevelekre válaszolunk.

MINISZTEREK ERTEKEZLETE A MINISZTERELNÖKNEL. Bucuresti. Saját tud. *Tatarescu* miniszterelnöknek kedden érkekezlet volt, amelyen résztvettek *Pop Valér, Cancicov, Franasovici, Marinescu* miniszterek és *Constantinescu* bankormányzó.

MÁJUS 15-TŐL KIZÁRÓLAG ROMÁN FELÍRÁSÚ CÉGTABLEKAT ÉS ELNEVEZÉSEKET ENGEDÉLYEZNEK. Oradea rendőrfőnöke az alábbi közlésre kérte fel lapunkat: A rendőrség az új büntetőtörvény és a közigazgatási törvény végrehajtási utasításának értelmében elrendeli a következőket: Május 15-től kezdődően a fenti törvények rendelkezésének alapján az ipari, kereskedelmi, gazdasági vállalatoknak, valamint az összes közhasznú intézményeknek mulatóhelyeknek, üzleteknek, műhelyeknek, szabadfoglalkozásuknak kizárólag románnyelvű elnevezéseket, utasításokat, felírásokat és cégjelzéseket szabad használniuk. A még meglévő másnyelvű felírásokat május 15-ig ki kell cserélni helyesen írt románnyelvű felírásokkal. Ez a rendelkezés vonatkozik a fényképlamokra is. A rendelkezés végrehajtásának ellenőrzésével a kerületi rendőrfőnökök vannak megbízva és mindazok ellen, akik nem tesznek eleget a rendelkezésnek, bírói uton eljárás indul. *Popovicu*, rendőrfőnök.

Tiltakoznak az orvosok a tulzott adóemelés ellen. Cluj. Saját tud. Néhány nappal ezelőtt kezdtek meg működésüket az adókövető bizottságok. A clujai orvosok körében nagy elkeseredés uralkodik, mert adójukat az elmúlt évihez képest átlag 80 és 100 százalékkal emelik és a kivetésnél egyforma adóalapra veszik a kezdő orvosokat a sokkal nagyobb jövedelmű, régen gyakorló orvosokkal és az egyetemi orvos-tanárakkal. Az orvosok ezért rendkívül közgyűlésen akarnak tiltakozni a tulzott adóemelés ellen.

Nem lesz magyar színház Baia-Maren. Saját tud. A satumarei magyar színház minden évben kétszer vendégszerepelt Baia-Maren. Az előadásokat a városi színházteremben tartották, így természetes, hogy a városi tanács beleegyezése nélkül Baia-Maren nem lehetett magyar színházát játszani. Tavaly Szabadkai József színházalata nem kapta meg a színháztermet, mire a Polgári Olvasókör udvarán a város kisebbségi társadalmi faszínházát építették, ahol hat héti játszott a társulat. Mult héten Szabadkai kérte a városi tanácsot a színházterem átengedésére, amit a tanács legutóbbi ülésén tárgyalta és elutasító határozatot hozott.

Halálozás. Karácsonyi Gyuláné született Kováts Paula életének 81. házasságának 61. évében Rovinen, Arad megyében elhunyt. Temetése nagy részvét mellett folyó hó 18-án ment végbe. Az egyházi szertartást Olajos József pápai prelátus, timişoarai kanonok, Lengyel István esperes, Magdás István és Boldis József káplánok közreműködésével végezte. A megboldogult életében több egyházi társulat működő tagja volt és közismerten jó szívével nagyon sok szegénynek volt segítségére. Halálával a Roxin, Koncz, Issekutz és Spornic családokat is gyászba borította. Gyászolják férje Karácsonyi Gyula ny. jószágfelügyelő és két fia Gyula és Géza, valamint hét unokája.

Felülvizsgálják az ipari szervezetek jogiszemélyiségét. Satu-Mare. Saját tud. Ismeretes, hogy a munkügyi felügyelőség az iparügyi minisztérium rendelkezése elvette és a munkakamara birtokba adta az Iparos Otthon hatmillió ingatlanát, amit azonban bírósági birtokháborításnak minősített és az épületet az összes ingósággal az egyesületnek visszatartotta. Ez a munkügyi minisztériumot arra indította, hogy az ország területén működő összes iparos egyesületek, valamint temetkezési társulatok, otthonok, agmenházak, szövetkezetek, stb. jogi személyiségét felülvizsgálja, különös tekintettel azokra, amelyek ipar-társulati alapítványok. Azoknál, ahol az új ipar-törvény 186., 189. és 190. szakasza alkalmazható, a vagyonállományt ipartestületi vagyonnak minősítik és átadják a munkakamarának, amely az ilyen eredetű vagyonnal rendelkezni hivatott.

Bonyodalom egy spanyol kormányzolgálat-ban levő hajón a brailai kikötőben. Bucuresti. Saját tudósítónktól. A napokban érkezett a brailai kikötőbe svájci lobogó alatt a „Tregothnan” nevű hajó, amely nagymennyiségű gabonát raktározott be. Midőn azonban a hajó nagyrészt holland személyzete meghallotta, hogy a szállítvány Spanyolországba indul, elhagyták a hajót, kijelentették, hogy nem hajlandók Spanyolországba menni. Elhatározásukat azzal indokolták, hogy midőn utolsó utjára Valenciában kikötöttek, a kormánycsapatok börtönbe vették és megkínálták őket, csak a hajóparancsnok többszöri közbenjárására szabadultak ki. A „Tregothnan” azután Valenciából egyenesen Braila felé tartott. A hajótól megvált személyzet a holland konzulátuson jelentkezett védelemért.

Hadbírósi eljárás hat ukrán értelmiségi munkás ellen. (Bucuresti). A cernautzi hadbírószágon hétfőn kezdődött meg hat ukrán értelmiségi munkás, illetve diák bűnpere, akik a vád szerint egy ünnepély alkalmával fűtűlmi kezíttek a román királyhimnusz felhangzásakor. A vádlottak között van két diák, két ügyvédjelölt, egy újságíró és egy lapkiadóhivatali főnök. Az Universtul élesen támadja a román ügyvédek, akik a védelem ellátására vállalkoztak.

DIÁKGYŰLESEK CSAK REKTORI ENGEDÉLYEL ÉS TANÁR ELNÖKLESELVEL TARTHATÓK. Bucuresti. Saját tud. A népnevelésügyi minisztérium közölte az egyetemekkel, hogy diákgyűlések csak a rektorátusok hozzájárulásával tarthatók s a gyűléseken egy kiküldött tanár elnököl. Az engedély nélküli gyűléseket, ha kell, karhatalommal oszlatják fel, azokat pedig, akik engedély nélkül hívnak össze gyűléseket, törlik az anyakönyvekből.

„Az ardeali magyarság és a revizió.” Feren-czy György, a „Kimondom” antirevizionista riportere és az „Igazság” hetilap szerkesztője, a „Román Antirevizionista Liga” meghívására szombaton, április 24-én, az oradeai városháza dísztermében tartja meg „Az ardeali magyarság és a revizió” című előadást, amelyhez a bevezetőt Gheorghe A. Petre író és publicista, a „Gazeta de Vest” főszerkesztője és az „Antirevizionista Liga” bihormegyei főtitkára tartja. Az előadás pontosan 6 órakor kezdődik.

Közokirathamisításiért elítélt városi főtisztviselő. Cluj. Saját tud. Érdekes ügyet tárgyalt a helybeli törvényszék IV-ik szekciójának Niculescu-Trifu tanácsa. A vádlott Căpuşan Vasile városi tisztviselő, akit közokirathamisításiért elítéltek bíróság elé. Az ügyész példás büntetést kért a vádlottra, aki egy városi adó-befizető-könyvbe 2000 lei tulfizetést hamisított. A tárgyaláson a vádlott nem jelent meg, azonban a törvényszék az új büntügyi törvénykönyv rendelkezése alapján megtartotta a tárgyalást a vádlott távollétében is. A törvényszék rövid tanácskozás után Căpuşan Vasile-t egy évi börtönbüntetésre ítélte. Ezenkívül azonnali hatállyal felfüggesztette állásából és elrendelte azonnali letartóztatását.

Ha tulsok gyomorsavtól okvetlen meg akar szabadulni, úgy ne mulassa el reggelienként egyenyed, esetleg félpohár természetes „Ferenc József” keserűvizet éhgyomorra inni. Az orvosok ajánlják.

Május 10. után az északi megyék területén átveszi a C. R. R. a társaságkocsijáratokat. Satu-Mare. Saját tud. Kedden értesítés érkezett Satu-Marera, mely szerint a CFR május 10-e után az északi megyék területén az összes társaságkocsijáratokat átveszi a Méra társaságtól. A központi igazgatóság utasította a satumarei üzletvezetőséget, hogy a menettérít-jegyek érvényét amely eddig harminc nap volt, a következőképp szabályozza: Satu-Mare—Dej—Cluj—Bistrita járatokon május 10; Satu-Mare—Simleul-Silvaniei—Zălaeu május 15; Satu-Mare—Somcuta-Mare—Cehul-Silvaniei május 20; Satu-Mare—Baia-Mare—Sighet május 25. A menettérít-jegyek ilyen módon történt érvényesítése megmutatja, hogy a társaság mikor melyik járatot adja át a vasutnak. A Méra alkalmazottai között az átadásról kapcsolatosan nagy az elkeseredés, mivel állásuk a jövőre nincs biztosítva.

Zürichi zárlat. Párizs 19.50 fél, London 21.55 háromgyed, Newyork 438, Brisszel 73.86, Milánó 23.61, Amszterdam 239.85, Berlin 176.15, Bécs — schilling 80, Prága 15.27, Varsó 83.20, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Kertrendezést, alakítást vállal,
Székelly Lajos műkertész
Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 26.
(Pénzügyigazgatóság szemben.)

Kitört a veszettség egy öt éves kiskünn, Cluj. Saját tud. Somcuta-Mareről a napokban Clujra szállították Pop Marcu 5 éves kiskünn, akit veszettkutya mart meg. A szerencsétlen gyermeken szerdán kitört a veszettség és irtózatlan kíkok közt meghalt.

Beszakadt egy épülőben levő ház harmadik emelete. Budapestről jelentik: A Németvölgyi uton egy épülőfélben lévő ház harmadik emeletének mennyezete egy szoba nagyságra beszakadt. A lezuhanó mennyezet beszakította az aló emeletet is. Az épületben dolgozó munkások a nagy robajra a szabadba menekültek, de egyik közülük, egy Z. a. n. k. Istvan nevű, nem tudott idejében elmenekülni és a beomló törmelék magára temette. Esetveszélyes állapotban szállították az Uj Szent János kórházba.

Megrendítő családi tragédia volt Simerian. Saját tud. Megrendítő családi tragédia történt Simeria községben. Scharfer Zoltán 27 éves paulisi kereskedő revolverrel agyonlőtte volt feleségét Rosenfeld Laurát, akitől a közelmúltban választotta el a bíróság. A döbbenetes családi dráma előzményei a következők: Scharfer Zoltán két évvel ezelőtt nősült s ugynevezett „szerelmi házasságot” kötött. Házasága azonban ennek ellenére nem volt boldog s alig egy év múlva az esküvő után a fiatalasszony az arad-megyei Paulis községből, ahol férjével lakott, vissza is költözött szülőihez. Az asszony szülőinek azt mondotta, hogy férje rendkívül ideges s türelmetlenségével minden percet megkeserítette. A férj ezzel szemben azt állította, hogy az asszony azért hagyta el, mert nem tudta megszokni a falusi életet. Scharfer az ellentét ellenére is változatlanul szerette feleségét, akit számtalanszor kért, hogy térjen vissza hozzá. Miután a környékei nem vezettek eredményre, valósággal buskomorra lett, úgy hogy szanatoriumi kezelésre is szorult. Az asszony később valókeresetet is adott be férje ellen s a törvényszék április 14-én el is választotta a házasságot. Scharfer ugytárszik nem tudott ebbe belenyugodni, mert kedden Paulisról, ahol lakott beutazott Simeriára, ahol megleste, midőn felesége ebéd után üzletbe ment és a boltajtó előtt szónékiul végzett vele. Scharfer a gyilkosság elkövetése után menekülni próbált, a hatóságoknak azonban rövidesen sikerült elfogni s bekísérni a devai ügyészségre.

Sztrájkolnak a clujai szabómunkások. Cluj. Saját tud. Többszöri eredménytelen tárgyalás után sztrájkba léptek a clujai szabómunkások. Beszámoltunk arról, hogy a szabómunkások 5—10 illetve 15 százalékos béremelést kértek, az általános drágulásra hivatkozva. A munkaadók azzal az indoklással, hogy a ruhákért nem tudnak megfelelő árat kapni, teljesen elzárkóztak a munkások követeléseitől. A munkások viszont hangsúlyozták, hogy az elsődendő közérdeklési cikkek kivétel nélkül megdrágultak és így nem tudnak a követeléseikből engedni. Hétfőn többórás tárgyalás után sem tudták a megegyezést létrehozni. A késő esti órákban Chirila dr munkügyi vezérinspektor a tárgyalásokat eredménytelennek minősítette és ezzel a munkaadók és munkások közt a tárgyalások megszakadtak. Kedden kihirdették az általános sztrájkot: 197 clujai szabómunka mintegy 500 munkása leállította a munkát.

Közkórházat épít Basovban a Társadalom Biztosító. Brasov. Saját tudósítónktól. A város közkórháza már régen elégtelennek, szűknek bizonyul. Ezen a lehetetlen helyzetben akar segíteni az itteni Társadalom Biztosító, amikor a legutóbbi ülésén elhatározta, hogy 15 millió lejfel egy új kórházat épít a város gyárnegyedében. Az új kórház felépítése a jövő hónap elején kezdődik meg. Itt említjük meg, hogy az itteni magyar orvosok is már hosszabb idő óta egy kórház felépítésének a gondolatával foglalkoznak, amelynek építési költségeit társadalmi uton gyűjtének össze. A tervet elvben már magáévá tette a Magyar Párt itteni tagozata is és minden remény meg van arra, hogy rövidesen általános mozgalom indul meg a szükséges anyagi alap összehozására.

BEKULDOTT HIREK

Elméleti vizsgák a tg.-sácuesci római katolikus téli földművesiskolában. Tg.-Sácuesci Sajtó tud. A most harmadik évébe lépő tg.-sácuesci római katolikus téli földművesiskolában folyó hó 15., 16. és 17-én voltak az elméleti vizsgák, amelyekben összesen 43 növendék vizsgázott. A vizsgán az állam részéről Ch. Chelemen inspektor vett részt, az egyházmegyei tanácsot Tóth Balázs ig. tanácsos képviselte. A növendékek egy az írásbeli, valamint a szóbeli vizsgákon is alapos felkészültségről tettek bizonyosságot s az elméleti félév általában sikerrel zárult. A vizsga alkalmával meglátogatták az iskolát dr Gyárfás Elemér szenátor, dr Boga Alajos kanonok, egyházmegyei előadó és br. Szentkereszt Béla képviselő, a földművesiskola gondnoka, dr Boga Alajos kanonok, előadó, résztvevett az iskola záróünnepélyén is, örömmel hallgatta végig a növendékek által előadott műsorszámokat s gyönyörű beszédben buzdította őket a további munkára. Az elméleti félév után, azonnal kezdetét vette a gyakorlati félév, melyben a növendékek kisebb csoportokban, felváltva vesznek részt. A nagyszemű fejlődést mutató földművesiskola következő évfolyamára már többen jelentkeztek s éppen a nagy érdeklődésre való tekintettel, ajánlatos már most elintézni a beiratkozást, mert csak negyven növendéket vesznek fel a következő évfolyamra.

A „Kat. Népszövetség” sighetli tagozatának közgyűlése. Sajtó tud. A „Kat. Népszövetség” sighetli tagozatának közgyűlése a napokban folyt le a „Kat. Kör” nagytermében. A gyűlést Kaczovszky Gyula elnök nyitotta meg és vezette le; majd Medveczky István titkár beszámolt a tagozat múltévi munkájáról. A titkári jelentés után a tisztikar megválasztása következett. Egyházi elnök lett Pílcz Ede prépost-kanonok; világi elnök: Kaczovszky Gyula. Alelnökök lettek Révay János és Szabó József. Igazgató: Tempfli István. Pénztárnok: Aczberger Géza. Ellenőrök: Szabó Béla és Sziklay Géza.

Fényesen sikerült iskolai ünnepély egy francia tannyelvű leányliceumban. Targu-Mures. Sajtó tud. Fouget francia konzul látogatást tett vasárnap a francia tannyelvű leányliceumban Tg.-Muresen. Ez alkalomból az intézet növendékei Madeleine dr Bacin-Fayon igazgatónő vezetésével nagyszabású ünnepélyt rendeztek a Kultúrpalota dísztermében, melyet a megyefőnökkel és polgármesterrel az élén zsűfőlési megfőtöltött az érdeklődő közönség. Dr Bacin-Fayon igazgatónő meleg szavakban köszönetet mondott Fouget konzulnak megjelenéséért és kihangsúlyozta, hogy a vezetése alatt álló intézet az elfogulatlan kultúra jegyében teljesíti hivatását, amiről ünnepélye után akar tanúbizonyosságot lenni, majd Filip Albi növendék verses üdvözlés kíséretében virágcsokrot nyújtott át a konzulnak. Az ünnepély műsorát szavalkatok, ének- és táncszámok, tréfás jelenetek töltötték ki, melyek az átlagrendezvények mértékét messze felülmúló félszel és bájjal voltak megrendezve és előadva. A műsort a Marseillaise-el nyitotta meg az intézet énekkara, mely után a 16 számból álló program gyors egymásutánban pergett le. Különösen kitűnik a szereplő növendékek közül Gráf Baba, Lukits Nuca, Csorba Éva művészi spanyol táncra, Erneyi Éva, Markovits Judit, Stanciu Rodica, István Mária, Schuller Éva, Bucher Éva, Veress Baba, Gróza Carmelita, a Porá-v-nővérek, kik mindannyian utólrhetetlen bájjal és eleganciával adták elő programszámukat. Fouget konzul és a zsűfőt nézőtér sűrűn adott kifejezést tetszésének. Előadás után a francia konzul meglátogatta a leánygimnázium internátusát és a tantermeket s legmelegebb elismerését juttatta kifejezésre az igazgatónőnek, valamint az intézet tanárkarának.

A sighetli „Kat. Kör” közgyűlése. A napokban tartotta meg a sighetli „Kat. Kör” rendezévi közgyűlést. A közgyűlést Sefcsik István elnök nyitotta meg és vezette le. Medveczky István titkár, Szabó József pénztárnoki jelentése után megtörtént az új tisztikar választása, melynek tagjai a következők lettek: Elnök Sefcsik István; alelnökök: Medveczky Andor és Anderkó Abel; igazgató: Kind Ferenc; aligazgató: Király István; titkár: Medveczky István; jegyző: Sziklay Géza; könyvtárosok: Medveczky István, Sziklay Géza és Jandl Károly; pénztárnok: Szabó József; ellenőrök: Szabó Béla és Révay János; ügyész: dr Báthory Lajos; gazda: Szendrey Mihály és Deák István; játékfelügyelők: Ferenczy Tibor és Gör Sándor. A közgyűlés után jólsikerült társasvacsora volt. Pílcz Ede prépost-kanonok kanonoki kinevezése alkalmával. A társasvacsorán pohárköszöntőkben üdvözölték Pílcz Ede prépost-kanonokot, aki keresetlen szavakban válaszolt. Megköszönve a jókívánatokat és kérve a jelenlevőket az egyesületi kulturális élet felelevenítésére, ami az utóbbi időkben, sajnos, sighthet aláhangyaltott volt. A társasvacsora a legjobb hangulatban a hajnali órákban ért véget.

* Asztmában szenvedőknek gyakran megbecsülhetetlen szolgálatot tesz a természetes „Ferenc József” keserűvíz általt, hogy a tápcsatorna tartalmát gyorsan feloldja és kiméletesen levezeti s az emésztőszervek további működését hathatósan elősegíti. Az orvosok ajánlják.

Szent Ferenc-émlékünnepélyt rendezett a déji III. rend. A deji Szt. Ferenc III. rend Assisi Szt. Ferenc fogadalomtételének évfordulója alkalmából emlékünnepélyt rendezett a zárda dísztermében április 18-án. A műsort P. Spomberger Elemér ferencendi atya gyönyörű zongorajátéka nyitotta meg, majd P. dr Vitéz Berárd plébános, a III. rend igazgatója, ünnepi beszéde következett, melyben a XIII-ik század erkölcsi süllyedésétől, Szt. Ferenc életéről, hatásáról és követőinek nagy számáról emlékezett meg s a Ferenc-rend áldozatos munkájáról. Beszéde igen nagy hatást tett a jelenlevőkre. Zsika gyönyörűen szavalt a Diligis me? c. költeményt. A sabbasi erdő c. egyfelvonásos színdarabot Szt. Ferenc életéből a „Kölping” legényegylet tagjai: Vass Ferenc római katolikus tanító, Szilassy András, Kiszella Vilmos, Holczler Ferenc, Fischer Béla és Pávelka István adták elő sikeresen. A szép műsort a deji római katolikus vegyesdalárda Szt. Ferenc himnuszának élénk-vel fejezte be. Vezényelt Movik Antal igazgató. A nagyszámú közönség melegen ünnepelte a szereplőket, különösen az ünnepély rendezőjét P. Vitéz Berárdot, ki semmi fáradságot nem tekintve, az ünnepély sikerének érdekében valóban mindent elkövetett.

A Braşovi Római Katolikus Nőegylet, amely érdemekben gazdag 76 éves multra tekint vissza, most tartotta meg dr Péter Antal apát-plébános elnökölte alatti évi rendezés közgyűlését. Külön fényt adott a közgyűlésnek Pisslinger Károlyné megjelenése, aki 25 éve mint elnöknő irányítja az egyesület lélekemelő munkáját. Lőrincz Ferencné tartalmas titkári jelentésében filmszerűen pergette le azoknak az áldozatos lelkeknek a munkáját, akik semmit sem sajnáltak, amikor a jószág munkájáról volt szó. Sajnos, helyszűke miatt nem tudunk a titkári jelentéssel bővebben foglalkozni, annyit azonban leszögezhetünk, hogy igazán munkás esztendőt hagyott maga után a mult évvel katolikus asszonyaink braşovi egyesülete. Dr Thieser Rudolfné, az egyesület fíradhatatlan pénztárnoknője, ennek a munkásesztendőnek az anyagi oldalát ismertette, a töle megszokott pontossággal. Az ellenőrök jelentése után Vítályos Balázs tanár tartotta meg ünnepi beszédét „Mit köszönhet a nő a kereszténységnek?” címen, amely méltó volt az ünnepi hangulathoz. A tisztikar kiegészítése után a közgyűlés egyhangulag özv. Raázt Albertné választotta meg alelnöknek. A közgyűlés a pápai himnusz elneklésével ért véget. Hogy a braşovi katolikus nők egyesülete milyen önzetlenséggel végzi a munkáját, azt misem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy amikor az egyes szakosztályok vezetőinek neve után érdeklődünk a tisztikarnál, azt a választ kaptuk: „Nem azért dolgozunk, hogy nevünk az újságban szerepeljen!” Ezért az elvért megérdemlik, hogy a kalapunkat levegyük a Braşovi Róm. Kat. Nőegylet előtt. (p.)

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VASAR

április 30-tól május 10-ig.

A gyári és kézműipari termelés hiánytalan bemutatója. 30 külön csoport. — 5 külföldi állam.

50%-os utazási kedvezmény

A CFR vonalain csak visszautazásra április 30-tól május 20-ig azok részére, akik április 20-tól május 10-ig utaztak a vásárra.

A magyar vasutakon úgy az oda, mint a visszautazásra. Az odaútnak április 20-tól május 10-ig, a visszautazásra április 30-tól május hó 20-ig.

Vizummentes határátlépés.

Vásárgazdálvány egyenként 120 leirt, valamint díjtalan felvilágosítás kapható az Európa utazási iroda, Banca Dacia Oradea, Boulevard Regele Ferdinand No. 9. és a Wagons Lits-Cook iroda összes fiókjainál.

Előszálozási emlékképek, két színben, csinos, izléses kivitelben kaphatók könyvosztályunknál. A nagyobb méretűek (18x27 cm.) ára 2.50 lei, a kisebb méretűek (11x23 cm.) ára 1.50 lei.

Kávéházakban, vendéglőkben kérje mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at.

SPORT

Május 2. és 3. a Schenker- és Viola-kupa vívóverseny új időpontja

A mult hét szombat és vasárnapjára voltak kitűzve a Schenker- és a Viola-kupa vívómérkőzések. A rendező KAC azonban szövetségi jóváhagyással egy héttel elhalasztotta s így április 23. és 24-én került volna lebonyolításra. Azonban eddig ismeretlen indokból ismét kitolták egy héttel. Az új időpont: május 2. és 3-ika, — reméljük már végleges.

A szenior kardesapatversenyre kiirt Schenker-kupa mérkőzéseit nagy küzdelemre van kilátás. Legnagyobb esélye az oradeai ASO-nak és a clujii KAC-nak van. Az előbbi: Szántay, Weimann, Salamon, Roxin, utóbbi Mezey, Hintz, Kökőssy és Szentkirályi összeállításban veszi fel a harcot. Erősen készül azonban az SzSE is, amely már két ízben egymásután nyert s így ha az idén is győzne, véglegesen megnyerné a kupát.

Teljes nemzeti bajnoki fordulót bonyolítanak le pénteken

Hetvenkét óra leforgása alatt a labdarúgó-mérkőzések egész seregére kerül sor ennek a hétnek a végén.

Pénteken, Szent György napján, amikor hivatalos munkaszünet van, teljes bajnoki fordulót játszanak az A. és B. ligában. A műsor a játékezőkkel együtt:

A-LIGA.

Clujon: „U” — Ripensia, Tope Ionescu. **Bucurestiben:** Juventus — CAO, Sipoş és Rapid — AMTE, Kroner. **Timisoarán:** Kinizsi — Unirea Tricolor, Russu dr. **Aradon:** Gloria — Victoria, dr. Morar. **Oradean:** Crisana — Vénus, dr. Stanciu.

B-LIGA.

Nyugat! csoport. Baiamaren: Phönix — CAMT, Macaran. **Lugojon:** Vulturii — Craiovan, Milovoi. **Oradean:** Törekvés — CFR, Cosma. **Albaulian:** Unirea — Mures, Theil. **Carei:** Victoria — Soimi, Rechesan. **Craiova:** Rovine — Olimpia, Gutescu. **Keleti csoport. Brasovban:** ACFR — Textila, Ceauceanu. **Bucurestiben:** Sportul Studentesc — IAR, Busa. **Galajon:** DVA — Macabi. **Constanán:** Victoria — DUG. **Brailan:** Franco Romana — Jahn. **Chisinauban:** Sporting — Tricolor.

Vasárnap a Román Kupa „nyolcas elődöntője” tizenhat csapatot foglalkoztat. A mérkőzések és bírók: **Clujon:** Universitatea — Victoria Constanta és Victoria — Crisana. Előbbit Ceauceanu, utóbbit Chicin vezeti. **Bucurestiben:** Rapid — Jahn, Puiu. Unirea Tricolor — Ripensia, Petru Vasile. Sportul Studentesc — Vulturii Lugoj, Tica Iiescu. **Chisinauban:** Sporting — Vénus, Irimescu. **Timisoarán:** CAMT — Juventus, Pálfy. **Aradon:** Gloria — Jiul, Stan.

Két új országos rekord

Bucurestiből jelentik: Jólsikerült atlétikai versenyt rendeztek a fővárosban, amely a még meglehetősen évadeleji formát tekintve, váratlanul egyszerű eredményt, országos rekordot hozott. Eilhardt, a nagyképeségű fiatal rudugró négy centiméterrel megjavította Biro rekordját. Az eredmények:

Rudugrás: Eilhardt (Recaş AC) 376 cm. országos rekord! 2. Massberger (KTV) 290 cm. (Régi rekord 372 cm. Biro KAC.)

Távolugrás: 1. Ionescu Crum (Astra Braşov) 661 cm. 2. Popovici (VD) 651 cm.

Gerelyvetés: 1. Vamanu (St. R.) 56.15 m. 2. Csáklány 49.93 m. 3. Ionescu Crum 46.65 m. 4. Kreisel (KTV) 44.72 m.

A Románia — Csehszlovákia mérkőzés szünetében futott 2000 méteres síkfutóverseny is országos rekordot eredményezett: 1. Dinu Cristea (St. R.) 5 perc 52.3 mp. országos rekord. 2. Brenndorfer (KTV) 5 perc 55 mp. 3. Manea St. R.

Az Olaszország ellen játszó magyar „11”. Budapestről jelentik: A magyar válogatott az Olaszország elleni torinói mérkőzésen csak két ponton különbözik a Bazelben győztes együttestől. Dietz kapitány ugyanis a következő csapatot állította össze: Szabó — Futó, Korányi — Szalay, Szűcs, Dudás — Kocsi, Kállay, Sárossy dr, Toldi, Titkos. Tartalékok: Hóry és Polgár. — Válogatás után Dietz dr megmagyarázta az összeállítást Turay, akit jobbfedezetbe akart állítani, sérülése miatt nem játszhat, Zsengeler jó futballista, de Toldi jelenleg jobb formában van és erősebb, munkabíróbb. Ugyanez az eset Blérónál, aki Svájc ellen is gyenge volt s így került a csapatba a másodvirágzását élő Korányi.

A G Y E R M E K

A persely

Kata és Pista ma már nagy gyerekek. De mikor ez a történet kezdődött, még csak óvodába jártak és Katát Babusnak szólították. Pistát meg Őcsinek.

Mióta testvérkéjük is ott volt, Kis Jani, azóta egyedül indultak el reggelenként és anyjuk sóhajtván nézett utánuk. Dehát őneki a kicsivel kellett maradni. Mikor a két nagyobb elment, kitolta a picit kis kocijában a napos konyhaerkélyre, azután nekilátott a munkájának.

Annak is sóhajtván fogott neki. Anya falusi leány volt, személyes ismerőse minden fának, bokornak. Ugy üdvözölte az első szál hóvirágot, ibolyát, mint régi ismerősök szokták köszönteni egymást.

Jó hogy a nap mégis csak beült ide a harmadik emeleti lakásba, a sok kémény és tűzfal közé. De mintha a nap is csak sóhajtván sütné ide.

Anya kicsit elszomorodott, miközben Janit babusgatta, de aztán bátran legyűrte az elégedetlenségét: így is jó Jankó baba! Itt is szép az élet: apa itt szerez cipórávalót a gyerekeknek, mert itt van munkája és ez a fő. Ne vess hát édesanyára!

Kis Jani szélesen elmosolyodott és ettől mindakettőn nagyon elégedettek lettek.

Félóra múlva csöngetett a postás. Éva néni jött ebédre, hivatal után.

Éva néni rettentő sokat dolgozott az irodában, de a sok munkától csak vidámabb lett. Mindig kitalált valami huncutságot, mindig volt valami meglepetése a gyerekek számára. Ha ő jött, biztos, hogy remekül sikerült a délután.

Mire Őcsi és Babus megjöttek, már kézen illatozott az almafánk és a két gyerek ugrált a gyönyörűségtől, mikor meghallották, hogy Éva néni jön.

Mikor meg tényleg becsöngetett, olyan örömváltásban törtek ki, hogy zengett a harmadik emelet és anya rémülten tapasztotta be a szájukat.

— Ugy, úgy! — nevetett Éva néni. Így kell a vadoncokat megszelídíteni! De ma kinyitjuk a ketrecüket. Meghívtak benneteket tavaszlátni. Ebéd után vonatra ülünk. És ki a napra!

Künn meglátták, hogy tavasz van. Igazi tavasz! Csilingelt az első hóvirág, puhán, himbálódzott a picus, bárszonyosan zöldelt a fű. A kertváros szélén, vígan hancúrozott a sok gyerek a mezőn.

— Hát ezeknek mindent szabad? — csodálkozott Őcsi, meg Babus. Szabad nekik a fűre lépni? Szabad virágot szedni? Szabad a házból csak úgy kiszaladni? — Édesanya elkomolyodva bölintett a sok kérdésre.

— De jó nekik! — sóhajtott Babus... Persze, itt kéne nektek is lakás, nevetett Éva néni. Gyertek kávézzunk meg ebben a szép vendéglőben és beszéljük meg: ki mit csinálna, ha ilyen ügyes kis háza lenne künn a kertvárosban.

— Én veteményest csinálnék anyának! — jelentette ki büszkén Őcsi.

— Én meg gyümölcsöst! — főzte le Babus.

— Én meg kiülnék a fák alá foltozni, — nevetett anya.

— Én kivinném apámnak a heverőt a napra és odakészíteném mellé az újságját is! — fontoskodott Babus.

Én meg mindenestül kiköltözném hozzátok, ez volna aztán a nagyszerű! — mondta Éva néni.

— Elég is lesz már a légvárakból! —

mondta anya sóhajtván. — Gyerünk a vonat-hoz!

Mikor este bekukkantott a hold a meredek városi háztetők között, a harmadik emeleti lakás gyerekszobájába, Babus éppen azt álmodta, hogy virágos galagonyaágot szed halomra, Őcsi meg vadul száguldott az álmorétén át.

*

Következő szombaton újra lap érkezett Éva nénitől. Nagy volt a csodálkozás: hiszen máskor csak két hetenként jött el hozzájuk? És még hozzá azt írta: „Hozok — valamit!”

Mikor végre megjött a valami, egy egészen jelentéktelen kis csomag volt. Babus egész ebéd alatt nagy szemmel bámulta a fiókos szekrényt, amelyre Éva néni letette, de anya titokban leintette: nem illik úgy bámész-kodni!

Ebéd után — végre, végre — megkönyörült rajtuk Éva néni.

— Figyeljétek ide! — mondotta. Mától kezdve rettenetesen takarékosak leszünk! Csak egy tál ételt eszünk, a ruhánkra nagyon vigyázunk. Nincs több kirándulás, nincs mozi, nincs cukrászda.

Még apa is elbámult ezen a beszéden. Éppen Éva néni mondja ezt, aki úgy szereti a szórakozást, a vígságot, a szép ruhát, az édes-séget?

— Mi lett Éva? — kérdezte nevetve.

— Majd meglátod! — mosolygott titokzatosan Éva néni és kibontotta a kis csomagot.

Csinos, aranykupakos *persely* került ki belőle.

— Ejnye, de szép! — mondta elismeréssel anya.

A naplopó és a három madár

Volt egyszer egy naplopó. Nem volt a zsebében egy lyukas krajcár sem, de annál több éhség a gyomrában. Azt sem tudta nagy gondjában mihez fogjon. Cél nélkül csavargott órák hosszat. Ahogy így ácsorog, megszólal feje fölött a fa telejéről a varjú: „á-á-á-á-s, á-á-á-á-á-s!”

„Jut is eszembe!” — mordult vissza a naplopó. „Majd még mit, hogy ássak s a végén megfájduljon a derekam.” És tovább ténfergett az országútján.

„Kó-dis, kó-dis, kó-dis!” — csattogott a bokor alól a cinke. „Fogd be a szád és ne csúfolj! Ahhoz túl büszke vagyok, hogy kéregessek. Nem voltam és nem is leszek sosem kol-dus!”

Végre felbukkant előtte egy ugra-bugráló veréb-pár: „Csip-csip — csipd el a másét, csip, — csip-csip, csipd el a másét!” — csivogták mind a ketten.

„Nosza, mondtok valamit. Vegyem el a másét? Nem rossz tanács! Lám a varjúnak és a cinkének nem jutott eszébe ilyen okos és egyszerű dolog. Pedig mind a kettő jól érti a mesterségét. Biztos nagyon irigy természetűek és

— A szépség még semmit! — nevetett Éva néni. — De tudjátok meg, hogy ez egy való-ságos kincsesfazék.

— Halljátok, Őcsi, meg Babus?

Ez a persely lesz a mi varázscsuprunk!

— Ez fog nekünk kis kerti házat, sok virágot, gyümölcsöst elővarázsolni. — Ha meg lesz, hozzátok költözöm. És akkor éppen úgy lesz, ahogy a mult szombaton elképzeltük.

A gyerekek már is tapsoltak örömmükben, de apa szinte bosszúsán mondotta: — Attól félek Éva húgom, hogy azt már én nem érem meg!

De Éva néni ránevetett. — Hagyd csak. Látlak én még fát hordani Őcsivel és Babus-sal a saját portádon!

Aztán elkomolyodva tette hozzá: — De minden fillért beirunk ezentúl ebbe a kis könyvbe. Itt az én könyvem is, benne van, hogy mennyit gyűjtöttem össze eddig. És mind megérjük, hogy kis ház lesz belőle, láttam én már ilyet!

Apa és anya nem szóltak, csak meg fogták az Éva néni kezét.

A gyerekek meg máris úgy tomboltak, mintha a saját kertjükben lennének.

*

És tényleg nem kellett olyan soká várni.

Persze Őcsi közben Pista lett és Babus mek Kata.

De mégis csak eljött a nap, amikor újra kimentek a messzi kertvárosba. De már nem nem voltak kirándulók, hanem a saját házukban várta őket az első uzsonna.

Az asztal közepén ott terpeszkedett a persely: Éva néni varázscsupra. Kata kis virágkoszorút font köré és Pista nevetve mondta: ki hitte volna, hogy ilyen csodát fog tenni?

Apa azonban csöndesen így szólt: a jóakarát, a tiszta szándék és az Uristen áldása, mindig csodát tud tenni!

nem akarták, hogy ily könnyű szerrel jussak valamihez. Köszönöm a jó szót verebek, sietek is megfogadni!” És a csavargó betört a legközelebbi házba. Lopott, de rajtaesiptek. Bezárták a dutyiba.

Naponta, — kora reggeltől — késő estig, szélben és forró napsütésben, künn kellett állnia többi fogolytársával együtt a városvegi nagy határban.

„Á-á-á-á-s, á-á-á-á-s!” — káromgott a varjú a fa telején.

„Hej, de igazad van!” — felelte a görnyedt hátú, verejtekét törölgető naplopó.

„Bár csak hamarabb megfogadtam volna a szavadat!”

J. O.

Esik az eső,
Hajlik a vessző,
Ess eső, ess, ess,
Fűbe, fába,
Búza bokorjába.
Zab szaporodjék,
Mező bokrosodjék.

KÖZGAZDASÁG

Megváltoztatják az uszortörvényt

A kölcsönök kamatait körzetek szerint fogják megállapítani a Jegybank fiókjai. Egyes esetekben kártérítést igényelhetnek a hitelezők

Bucurestiből jelentik: Nagyfontosságú törvényjavaslat megszövegezéséről érkezett hír. A rendkívül hosszú javaslat néhány fővárosi lapban is megjelent és e közlések nyomán összefoglalva közöljük az alábbiakat:

A tervezetet a hitel ujjáélesztésével foglalkozó országos bizottság készítette el és már legközelebb bemutatja a törvényelőkészítő-bizottságnak is, amely az alkotmányosság szempontjából vizsgálja felül és azt meg is fogja állapítani, hogy nincs-e ellentét e javaslat és az egyéb, érvényben levő pénzügyi törvények között?

A most nyilvánosságra került törvénytervezet a kölcsön kamatainak megállapításáról, maximálásáról szól és módosítja a néhány évvel ezelőtt elkészült uszortörvényt.

A jelenleg érvényben levő kamattörvény szerint tudvalevőleg a hitelezők most évente maximálisan 9 és fél százalékot számíthatnak adósaiknak. Aki ennél magasabb kamatot számít, az összeütőközésbe kerül a törvénnyel, de az illetékes hatóságok csak akkor üldözik, ha feljelentést tettek ellene. Így tehát az uszora ezidőszert csak magánvádra üldözhető.

Azonban a most elkészült törvénytervezet

„hivatalból üldözendő” cselekménynek minősíti az uszort és nemcsak a nyomozhatóság, hanem a Legfelsőbb Banktanács is feljelentést tehet a hitelező ellen.

Az eddigi kamatmegállapítási rendszert is gyökeresen megváltoztatja az új törvényjavaslat, amely az egész országban nem egységesen akarja megállapítani a kamatokat. E tekintetben a Banca Naționala számára újabb jogokat biztosít a javaslat. Eszerint „körzeti beosztások” alapján fogják megállapítani a kamatot, amely a kölcsön időtartamától és természetétől is fog függeni.

Hogy egy-egy körzetben milyen magas lehet a kamat, azt a Banca Naționala fióktézetei állapítják meg, de csak ha a tervezetet a parlament törvényerőre emeli. De nemcsak a hitelezőkkel, hanem az adósokkal szemben is szigorú szakaszokat tartalmaz a tervezet.

Ugyanis az esetben, ha sikerül megállapítani, hogy az adós rosszhiszeműen elodázza kötelezettségeinek teljesítését, egy a hitelező feljelentése alapján pótkamatokat is megállapíthat a bíróság. Sőt még kártérítést is igényelhet a hitelező, ha bebizonyítja, hogy a fizetések megszerzésének elhúzása következtében kárt szenvedett.

Az új banktörvény nagyfontosságú rendelkezései

Bucurestiből jelentik: A Monitorul Oficial 1937. április 14-én kelt 87. számában megjelent a banktörvény módosításáról szóló törvény. Az új törvény az előzőnek több szakaszát módosítja, egyes rendelkezései pedig annyira lényegre vágóak, hogy — bár főképpen pénzügyi törvényeknek, mert jelentőséggel — szükségesnek tartjuk azok rövid ismertetését.

Az új törvény az előző törvény második szakaszát úgy módosítja, hogy az igazgatóság, felügyelőbizottság és végrehajtóbizottság taglétszámának kétharmad részben „románok” kell lennie. Az eredeti szövegben olvasható „vor fi románi” kifejezés alatt az állampolgárság értendő. Az olyan pénzügyi intézetekre, amelyeknek anyaintézete külföldön van, de Bucurestiben fiókot tartanak, a fent említett rendelkezés nem vonatkozik. Ez mindenesetre üdvös intézkedés, mert megkönnyíti a külföldi pénzügyi intézeteknek, hogy Románia pénzügyi életének vérkeringésébe bekapcsolódhassanak.

A törvény további rendelkezései a cégbejegyzés és megalakulási formák módosításáról szólnak. Megállapítható, hogy a legfelsőbb bankári tanácsnak nagy jogokat biztosít ezen a téren.

A pénzügyi intézetek alaptőke-emelése, csökkentése és fuziója tekintetében azonban már elkészült rendelkezése a módosító törvénynek, hogy azokra a bankokra, amelyek 1934. május 8-án már működtek, nem vonatkozik az alaptőkének az a korlátozása, amelyet az előző törvény megszabott minimális alaptőkével. Mindezek feleslegeseknek bizonyultak, mert mint a módosító törvényből kitűnik, az 1934. május 8-ika előtt már működésben levő pénzügyi intézetek eredeti alaptőkéjük nagyságára való tekintet nélkül folytathatják működésüket. A régebben alapított bankokra az alaptőke tekintetében csak abban az esetben vonatkoznak az előző törvény szabályozó intézkedései, hogyha részvényeiket a tőzsdén jegyeztetni akarják.

Az újonnan alakuló pénzügyi intézetekre fennállanak továbbra is az alaptőkének minimális rendelkezései. Figyelemreméltó azonban, hogy itt is bizonyos rugalmasság jut érvényre. A negyedik szakasz szerint ugyanis a legfelsőbb bankári tanács a törvény által előírt minimális alaptőke tekintetében kétharmad rész engedményig terjedő könnyítést tehet.

Ezek az enyhítések azt a célt szolgálják, hogy könnyebbé tegyék a pénzügyi intézetek alapítását és a régiók fennmaradását. Sok tekintetben azonban már elkészítették minősíthetők egyes részeikben pedig félremagyarázásokra és különleges előnyök biztosítására adhatnak alkalmat.

Nagyon érdekes a törvénynek a pénzügyi intézetek kiadásait szabályozó rendelkezése. A törvény háromféle bankot különböztet meg: a 14. szakasz szerint kisbankok azok, amelyeknek alaptőkéje 10 millió lei alatt van, 10 millió lei fölött 60 millió leig középbankokat ismer a törvény. A nagybankoknak legalább 60 millió lei alaptőkével kell rendelkezniük. Az alaptőke tekintetében a bankok belső ügyvitelét, az aktívák és költségek arányosítását is pontosan körvonalazza a törvény. A legkisebb költségkiadást az aktívák hat százalékában közép nagyságú pénzügyi intézetek számára írja elő. A kisbankok számára kilenc százalékban szabja meg a kiadások összegét, az aktívákhoz viszonyítva. Az ilyen módon való megkülönböztetés azt a célt szolgálja, hogy megkönnyítse a nagybankok ügyvitelét és működését.

A kilencedik szakasz az igazgatóság, felügyelőbizottság és végrehajtóbizottság tagjainak megtiltja, hogy attól a pénzügyi intézettől, ahol tisztviselőket betöltik, pénzt vehessenek kölcsön. A pénzügyi intézetek tisztviselői külön erre a célra létesített alaphól kaphatnak kölcsönt.

Az előző törvényt módosító, most megjelent törvény, azt mondhatjuk, hogy általánosságban könnyítéseket és előnyöket hoz. Csak az adhat aggodalomra okot, hogy a törvény értelmezése és alkalmazása tekintetében a legfelsőbb bankári tanács különbségeket tehet az egyes pénzügyi intézetek között.

Kávéházakban, vendéglőkben kérje mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 20 lei. (Az állatkeresőknek 50 százalékos kedvezmény). Cím a kiadóban 10 lei.

Alkalmazás

Nőtlen, fiatal kéményseprősegédet keresek. Cím: Krupánszky János, Deva. Megegyezés levélben.

Papirkereskedő-segéd alkalmazást nyer Galambos S. A., Timișoara, detailosztályában. Fényképes ajánlatokat fizetési igények és a nyelvtudás megjelölésével kérünk.

Magános nő, vagy gyermekeiben házaspár takarításért lakást kap. Oradea, Str. Cogălniceanu 53. szám.

Jó megjelenésű fiatal segéd, fűszer, csemege szakmában és a kirakatrendeziésben jártas, május 1-re felvétetik. Cím: „Hangya” Regele Ferdinand No 2

Románul tudó leány orvosi rendelésre ajánlkozik gyakorlatra, vidékre is elmegy. Oradea, Str. Ingusta No. 1.

Oktatás

Szövő tantolyam lesz ismét a Katalin-telepen kezdők számára. Május 3-án kezdődik, naponta délután 3-tól 7 óráig, elmélet és gyakorlat. Tandíj havi 200 lei.

Lakás

Kiadó különbejáratu butorozott szoba, fürdőszobával, május 1-re. Oradea, Str. Averescu No. 37.

Kiadó két esetleg egyszobás, fürdőszobás lakás, butorral vagy anélkül. Oradea, Str. Academia 2. szám.

Nyugdíjas, magános nők részére kiadó szobák vannak a Katalin-telepi templom mellett.

Kiadó egy szoba, előszoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló lakás május 1-re. Oradea, Str. Cogălniceanu 17.

Modern 2 szobás, fürdőszobás lakás, Str. Delavrancea 13. házban kiadó. Oradea.

Adás-vétel

Egy modern világos és egy sötétbarna hálószobabutor eladó. Oradea, Calea Decebal 14.

Eladó alig használt sötétkék fiú ruha, Oradea, Str. Pavel 17. szám.

35 éve fennálló fényképész műterem, berendezéssel együtt eladó. Oradea, Piața Mihai Viteazul No. 14.

Rövid bécsi gyártmányú zongora eladó. Oradea, Str. Lahovari 8. sz.

2 db hármás országosméretű mérkapár eladó. Oradea, Strada Cloșca No. 1.

Egy gyermek sportkosci eladó. Oradea, Aurel Vlaicu 35.

Husipari gépek és sonkaszeletelő, eladók. Barátky, Oradea, Str. Fabricelor 31. sz.

Vegyes gyümölcsfák, vadonok, jutányos árban eladók. Oradea, Str. Leaganului 12.

Modern sportkosci gyermek részére, jókárban levő, olcsón eladó. Oradea, Str. Axenta Sever 12.

2 db keveset használt ablak eladó. Oradea, Str. Leaganului No. 8.

Egy jókárban levő sötétkék női tavaszi kabát, középárméretre eladó. Oradea, Str. Delavrancea No 16.

Különféle

Kézzelkötött tavaszi gyermekruha modellek, tiroli ruhák, harisnyatopalmas, szemeredés, borkesztyű javítás Bodánánál, Oradea, Str. Avram Jancu 16., vegytisztító, kelme-festő és kézimunkaüzlet.

Jó állapotban lévő varrógépet keresek bérbe egy hónapra. Címeket ármegjelöléssel a kiadóba kérek.

Uraim és Hölgyeim! Tartós és szép cipőt csak az Apolló cipőszalonba lehet csináltatni. Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 12.

I. Kr.: AZ OROSZ TITOK

Egy Oroszországot megjárta mérnök szenzációs tapasztalatai az orosz élet hétköznapjairól, álmairól és valóságairól. — A legpozitívabb és legérdekesebb könyv, ami eddig a magyar irodalomban a Szovjetről megjelent.

Ara 40 lei és 15 lei portó.

Kapható: könyvosztályunknál.